

JAARVERSLAG

♠ | ♦ | ♣ | ♥ |
KANSSPEL
COMMISSIE

Dit verslag is opgesteld in toepassing van artikel 16 van de gecoördineerde wet van 7/05/1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers en behandelt de periode van 1/01/2022 tot 31/12/2022.

Dit verslag is goedgekeurd door de Kansspelcommissie tijdens de bijeenkomst van 24/04/2023. Het document wordt enkel digitaal verspreid.

2023

JAARVERSLAG

♠ | ♦ | ♣ | ♥ |
KANSSPEL
COMMISSIE

06

Inleiding

10

Hoofdstuk 1

**Werking
Kansspelcommissie**

14

Hoofdstuk 2

**Bescherming
van de spelers**

28

Hoofdstuk 3

Vergunningen

34

Hoofdstuk 4

**Financiële
aspecten**

62

Hoofdstuk 5

**Controles
en sancties**

72

Hoofdstuk 6

**Juridische
ontwikkelingen**

86

Contact

FINAL
EID
ING

WOORD VAN MEVROUW DE VOORZITTER

Het rapporteren over haar activiteiten is voor de Kansspelcommissie (KSC) niet alleen een wettelijke verplichting die elk jaar de nodige inspanningen vergt, maar ook de ideale gelegenheid om terug te blikken op de verschillende realisaties van het voorbije jaar, die allemaal bijdragen tot een betere bescherming van de spelers. Bovendien is het jaarverslag een kans om het werk van ons secretariaat te belichten. Zonder het secretariaat zou het onmogelijk zijn om onze taak als regulator uit te voeren, en dus wens ik bovenal de medewerkers van het secretariaat te bedanken voor hun inzet.

Ik hoop dat u als lezer in dit jaarverslag de informatie vindt waarnaar u op zoek bent en dat u zich door dit verslag een beter beeld kan vormen van de ontwikkelingen van de kanspelsector, de huidige trends en de toekomstige uitdagingen.

Ik hoop ook dat u enkele zaken ziet om blij van te worden. Ik ben zo vrij geweest om de volgende punten in de verf te zetten:

- Het einde van de verplichte sluitingen als gevolg van de coronacrisis, waardoor fysieke kansspelinrichtingen weer toegankelijk werden. Ongetwijfeld gaf dit enige hoop aan de exploitanten na twee bijzonder sombere jaren;
- De verduidelijking van de regelgeving voor weddenschappen in dagbladhandels en de verlaging van de speellimiet bij online gokken. Beide aanpassingen waren broodnodig om een einde te maken aan een te lange periode van rechtsonzekerheid;
- De onmiskenbare en toenemende doeltreffendheid van het EPIS-systeem, zoals mocht blijken uit onze enquête, en de modernisering van EPIS als gevolg van het gebruik van itsme®;
- Het succes van onze 'Illusion of Control'-campagne tijdens het WK voetbal in Qatar;

- De verwezenlijking van ons nieuwe personeelsplan en de langverwachte komst van een directeur, Steve MEES, die de dagelijkse leiding van het secretariaat op zich heeft genomen;
- De versterking van onze controlecel en van onze verbindingsofficieren en het veel grotere aantal controles dat zij als gevolg daarvan hebben kunnen uitvoeren;
- De intensivering van de respectvolle en constructieve banden met de hulpsector, de operatoren, maar ook met andere belanghebbenden zoals het openbaar ministerie, de politie en het BIPT.

Ik kan echter niet achteromkijken zonder enige teleurstelling. Bepaalde thema's of vraagstukken hadden wij het afgelopen jaar namelijk graag op wetgevend of reglementair vlak zien evolueren. De uitnodigingen tot dialoog die wij als KSC via adviezen, standpunten en andere mededelingen hebben gelanceerd, vonden helaas niet altijd gehoor.

Dialoog en overleg, en een algemene ingesteldheid die persoonlijke overtuigingen en dogmatisme overstijgt, zijn nochtans essentieel om samen tot een hervorming van de regelgeving te komen die samenhangend en toepasbaar is en zo bijdraagt tot een echte bescherming van de spelers. Dat is ook de betekenis van onze #togetherforabetterprotection, wat veel meer is dan een simpele hashtag. Het zit in het DNA van de KSC en het staat voor de manier waarop wij onze missie als sterke en onafhankelijke regulator het best willen vervullen.

Ik wil u graag bedanken voor uw interesse in ons werk en wens u veel plezier bij het lezen van dit jaarverslag.

Magali CLAVIE

Voorzitter Kansspelcommissie
Magistraat

WOORD VAN DE DIRECTEUR

Het jaarrapport 2022 is hét overzicht van een jaar van intensief werk voor zowel de Mevrouw de Voorzitter, de leden van de KSC alsook voor de medewerkers van het secretariaat van de KSC. Het vat samen wat onze organisatie heeft verwezenlijkt in onze opdracht inzake de bescherming van de spelers, het behandelen van vergunningen, controle en advies.

Als nieuwe directeur van het secretariaat is het een voorrecht om aan het hoofd te staan van een gemotiveerde en toegewijde ploeg in een context waar, onder het mandaat van de huidige Voorzitter, het vertrouwen werd hersteld en de continuïteit van het secretariaat werd verzekerd. Vandaag, met de 25ste verjaardag van de kansspelwetgeving in 2024 in het vooruitzicht, verdient onze organisatie een upgrade.

Het secretariaat vervult een essentiële rol in de voorbereiding en de uitvoering van de beslissingen van de KSC maar eveneens in de toepassing van het reglementair kader dat door de wetgever wordt voorgeschreven. Het klantbegrip is daarin van belang, zowel aan de kant van de speler, als aan de kant van de kansspeloperator. Als officiële regulator hebben we een dienstverlenende rol waarbij, zoals elders binnen de federale overheid, het luisteren naar de klant een fundamenteel basisbeginsel is, maar ook een stap verder gaat dan de individuele behandeling. In die zin is de verdere ontwikkeling van een cultuur van dialoog en feedback essentieel als we willen komen tot realistische reglementering, zodat deze niet telkens nodeloos in procedureslagen wordt aangevochten.

Als autoriteit is het de rol van de KSC over de nodige expertise te beschikken. De complexiteit van het kansspelbeleid en de daaraan gekoppelde kansspelwetgeving laat niet toe voorbij te gaan aan de bedachtzame en genuanceerde bril van de KSC. Door ons verder te ontwikkelen als een procesgerichte organisatie willen we ook alle stakeholders een duidelijk beeld geven van onze positionering als een sterke en onafhankelijke toezichthouder.

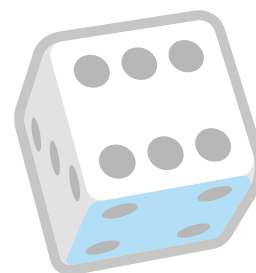
Als directeur is het mijn rol te adviseren, te coördineren en te coachen. Samen met het managementteam en Mevrouw de Voorzitter is het onze ambitie om de organisatie aan te sturen op een gestructureerde manier binnen een transparante en professionele omgeving.

We gaan dus verder op de reeds ingeslagen weg, met een gezonde en ambitieuze blik naar de toekomst. Dat geldt ook voor onze medewerkers aan wie we veel dank zijn verschuldigd voor het geleverde werk, en voor het werk dat nog komen zal. Het verleden heeft haar kans gehad... Thans is het van groot belang om hen een omgeving aan te bieden en te garanderen waarin een integere cultuur primeert en waar het aangenaam werken is.

Ondertussen wens ik u veel leesgenot met dit jaarverslag!

Steve MEES

Directeur Secretariaat

HOO FDS TUK

Werking
Kansspel-
commissie

1

1.1. KANSSPELCOMMISSIE

De Kansspelcommissie (hierna: KSC) is opgericht bij de Wet van 7/05/1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers (hierna Kansspelwet genoemd).

De KSC wordt gevormd door vertegenwoordigers van zes ministers (Justitie – Financiën – Economie – Volksgezondheid – Binnenlandse zaken – Nationale Loterij), waarvan telkens 1 Nederlandstalige en 1 Franstalige (en hun plaatsvervangers). Aan het hoofd staat een voorzitter/magistraat. Sinds 2020 is dit Magali CLAVIE.

De KSC voert haar taken onafhankelijk uit. Het is van belang om een sterke en onafhankelijke kansspelregulator te zijn die klaar is voor alle uitdagingen van de toekomst, zowel wat online als offline kansspelen betreft.

Vincent Van Quickenborne is als minister van Justitie het politieke aanspreekpunt voor de kansspelen en voor de KSC.

(PV: plaatsvervanger)

* Jan Danckaert nam ontslag in 2022.

1.2. SECRETARIAAT

De KSC wordt voor haar dagelijkse werking bijgestaan door een secretariaat dat de werkzaamheden van de plenaire vergaderingen en werkgroepen van de KSC inhoudelijk voorbereidt, coördineert, opvolgt en finaliseert en ondersteuning biedt bij de uitoefening van haar bevoegdheden.

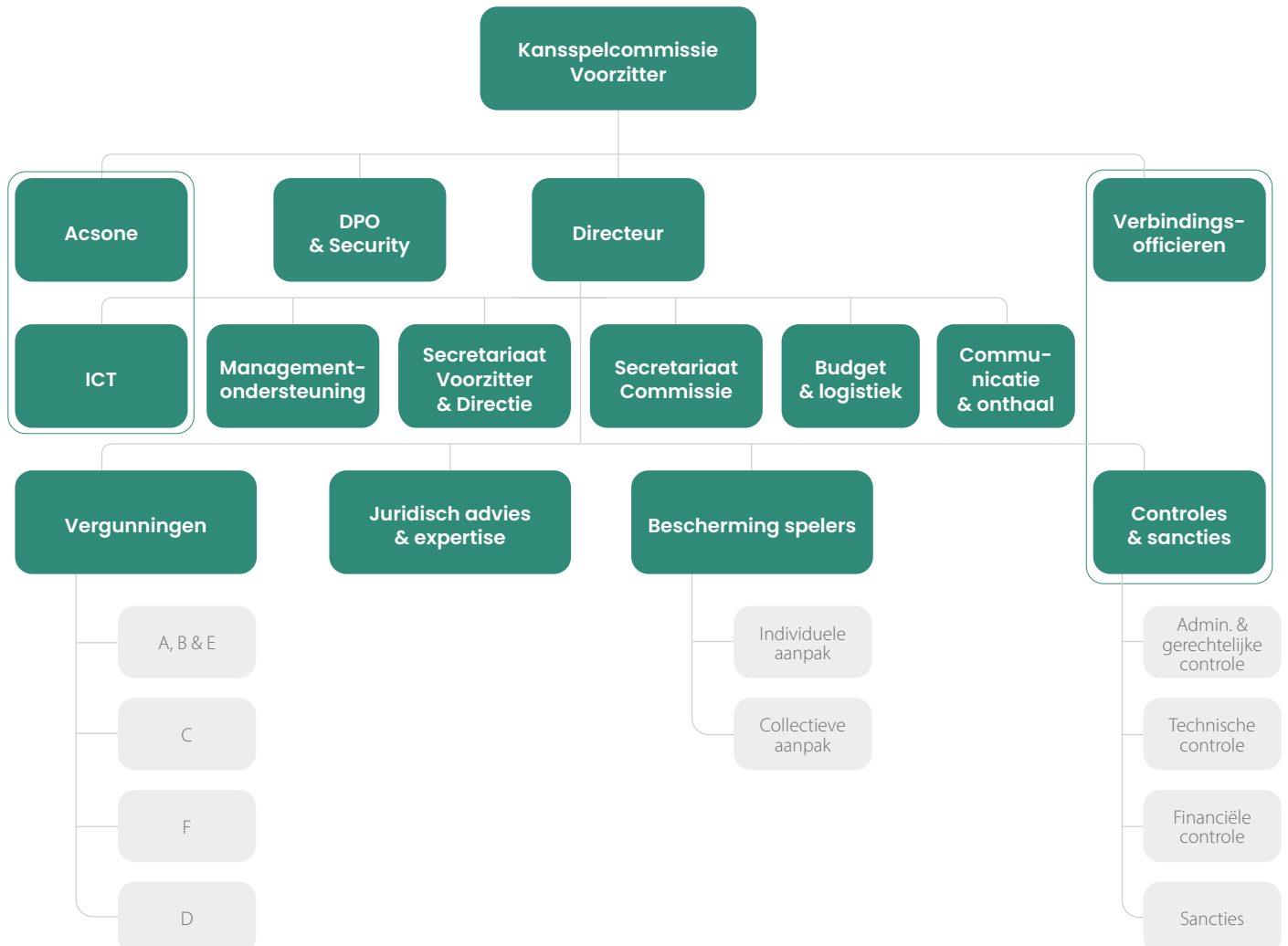
De KSC wordt ook bijgestaan door medewerkers van externe organisaties, zoals Acsonne en Realdolmen die respectievelijk de ontwikkeling van de administratieve toepassingen en de IT-ondersteuning beheren.

Er zijn ook een Data Protection Officer (DPO) en een externe Chief Information Security Officer (CISO) werkzaam bij de KSC.

Tot slot kan de KSC ook rekenen op een nauwe samenwerking met haar Verbindingsofficieren van de Federale Gerechtelijke Politie.

– Organigram

In 2022 ziet het organigram van het secretariaat eruit als volgt:

Aan het hoofd van het secretariaat staat een directeur. Sinds oktober 2020 was deze functie niet meer ingevuld. In november 2022 mocht het secretariaat na twee jaar eindelijk een nieuwe directeur verwelkomen in de persoon van Steve MEES. Hij coördineert voortaan de medewerkers en houdt toezicht op hun activiteiten. Op die manier draagt hij bij tot de verwezenlijking van de strategische en operationele doelstellingen van de KSC, in nauwe samenwerking met de voorzitter.

– Personeelsplan

De uitvoering van het op 20/07/2021 door de Inspecteur van Financiën goedgekeurde personeelsplan 2021-2025 werd in 2022 voortgezet met de uitvoering van een eerste actieplan (2021/1623).

Een tweede actieplan (2022/1510) werd vervolgens op 18/08/2022 gevalideerd en een derde (2022/1954) op 18/10/2022.

– Medewerkers secretariaat

Op 31/12/2022 telde het secretariaat van de KSC 38,7 VTE's¹.

In 2022 verlieten vier medewerkers hun dienst, maar het secretariaat mocht ook enkele nieuwe werkrachten verwelkomen:

- een directeur
- vijf medewerkers voor de dienst Controle
- een medewerker voor de dienst Juridisch advies en expertise
- een medewerker voor het onthaal

Ook hebben in 2022 twee stagiairs hun universitaire stage uitgevoerd bij het secretariaat.

¹ VTE: voltijdse equivalenten

HOO

FDS

TUK

Bescherming
van de spelers

2

2.1. DE SPELERS IN CIJFERS

– Online

Het aantal spelers op vergunde goksites neemt voortdurend toe.

Het gemiddelde aantal spelers dat minstens 1x/week speelde in een bepaald jaar, bedroeg:

2018	2019	2020	2021	2022
343.846	445.288	502.738	576.493	634.845

Het gemiddelde aantal unieke actieve online spelers per dag bedroeg:

2018	2019	2020	2021	2022
63.122	94.212	113.302	136.888	141.225

In 2022 waren er 197.005 nieuwe online spelers².

– Offline

Het gemiddelde dagelijkse aantal bezoeken aan fysieke kansspelinrichtingen waar aan de ingang een registratieplicht geldt, daalt, hoewel er een stijging is na de opheffing van de sluitingen door de coronacrisis in 2020 en 2021.

2018	2019	2020	2021	2022
15.539	15.710	11.167	10.684	13.240 * 14.543 **

Gezien de inwerkingtreding op 1/10/2022 van het koninklijk besluit betreffende de toegangscontrole en de toegangsregistratie in de wedkantoren, moeten de cijfers voor 2022 in twee delen worden geanalyseerd, afhankelijk van het al dan niet plaatsvinden van een EPIS-registratie:

- periode van januari tot en met september 2022: gemiddeld 13.240 bezoeken per dag*.
- periode van oktober tot en met december 2022: gemiddeld 14.543 bezoeken per dag**.

Personen die deelnemen aan kansspelen in cafés of weddenschappen in dagbladhandels zijn niet opgenomen in de bovenstaande cijfers, aangezien zij zich niet hoeven te laten registreren.

² Dit zijn spelers die voorheen geen account hadden bij een vergunde goksite.

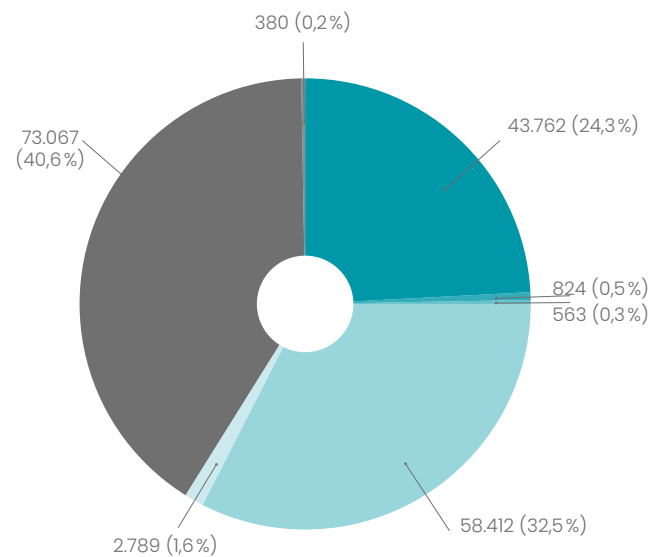
2.2. UITSLUITINGEN

Sinds 2004 beschikt België over het Excluded Persons Information System (EPIS), een elektronisch systeem dat alle uitgesloten spelers groepeerd.

De EPIS-lijst bevat verschillende categorieën:

- personen die op eigen verzoek worden uitgesloten;³
- personen die op vraag van een belanghebbende derde worden uitgesloten;⁴
- personen die op vraag van hun bewindvoerder worden uitgesloten;⁵
- personen voor wie het verzoek tot collectieve schuldenregeling toelaatbaar werd verklaard;⁶
- personen die preventief en voor korte tijd worden uitgesloten (personen voor wie een verzoek om een beschermingsmaatregel of om een observatie om psychische redenen is ingediend);⁷
- personen die wegens de aard van hun beroep worden uitgesloten;⁸
- personen aan wie als strafrechtelijke maatregel een verbod is opgelegd om bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen, na kennisgeving door het openbaar ministerie.⁹

De volgende grafische voorstelling bevat de verschillende uitsluitingscategorieën op 1/01/2023. Het totale aantal uitgesloten personen is in realiteit lager, omdat één persoon op verschillende gronden uitgesloten kan zijn.

Rechtstreeks:

- Vrijwillige aanvraag
- Aanvraag door een belanghebbende derde
- Aanvraag door een bewindvoerder

Preventief:

- Wegens de aard van het beroep
- Wegens gerechtelijke beslissing (te beschermen personen)
- Wegens collectieve schuldenregeling
- Wegens gerechtelijke beslissing openbaar ministerie (strafrechtelijk)

³ Artikel 54 §3.1 van de Kansspelwet

⁴ Artikel 54 § 3.4 van de Kansspelwet

⁵ Artikel 54 § 3.2 van de Kansspelwet

⁶ Artikel 54 § 3.6 van de Kansspelwet

⁷ Artikels 54 § 4.1 en 54 § 4.2 van de Kansspelwet

⁸ Artikel 54 §2 van de Kansspelwet

⁹ Artikel 54 § 3.3 van de Kansspelwet

¹⁰ Het is belangrijk om een onderscheid te maken tussen het aantal personen dat van kansspelen wordt uitgesloten en het aantal kansspeluitsluitingen. Een persoon kan immers verschillende uitsluitingen tegelijk hebben, bijvoorbeeld een vrijwillige uitsluiting en een uitsluiting op verzoek van een belanghebbende derde.

Hoewel in het EPIS-systeem verschillende categorieën¹⁰ uitgesloten personen zijn gebundeld, worden vooral de volgende twee categorieën rechtstreeks gelinkt aan een problematiek van verslaving aan kansspelen:

de vrijwillige uitsluitingen aangevraagd door (probleem)spelers zelf, en de uitsluitingen aangevraagd door belanghebbende derden uit de directe omgeving van (probleem)spelers.

– Vrijwillige uitsluitingen

Op 31/12/2022 waren er 43.762 vrijwillige uitsluitingen sinds de inwerking-treding van EPIS in 2004. Dit betekent een stijging van 4.483 uitsluitingen ten opzichte van 2021.

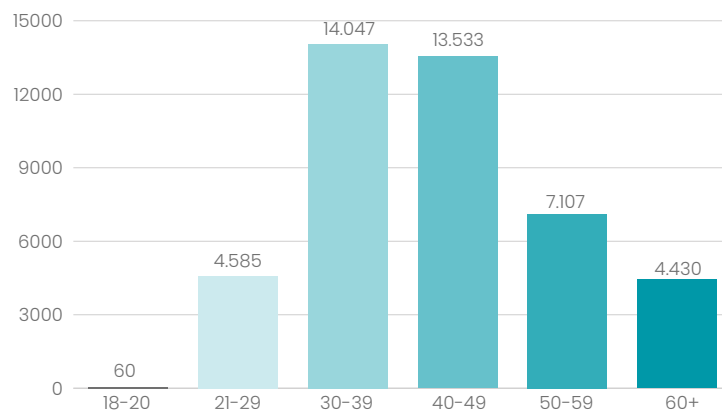
Reden van uitsluiting	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2021	31/12/2022
Vrijwillige uitsluitingen	24.322	26.782	29.319	32.468	35.390	37.741	39.279	43.762

Die stijging houdt verband met het aantal aanvragen tot uitsluiting dat werd behandeld¹¹ in 2022, namelijk 7.278 uitsluitingsaanvragen ten opzichte van 4.727 in 2021. Die forse stijging is vooral te danken aan de mogelijkheid tot zelfuitsluiting via het *itsme*®-systeem. Deze optie bestaat sinds het najaar van 2021. Hierdoor verloopt de uitsluitingsprocedure veel eenvoudiger en sneller. In 2022 werd 53,17% van de uitsluitingen aangevraagd via *itsme*® (3.870), 23,52% via e-mail en via het elektronische formulier (1.712) en 23,31% via het papieren formulier (1.696).

In 2022 registreerde de KSC ook 3.894 aanvragen tot opheffing van vrijwillige uitsluitingen. Het staat spelers vrij om een *vrijwillige* aanvraag op een later tijdstip te laten annuleren. Na een verplichte wachtperiode van 3 maanden heeft een speler dan opnieuw toegang tot de kanspelinrichtingen.

Verdeling volgens leeftijd

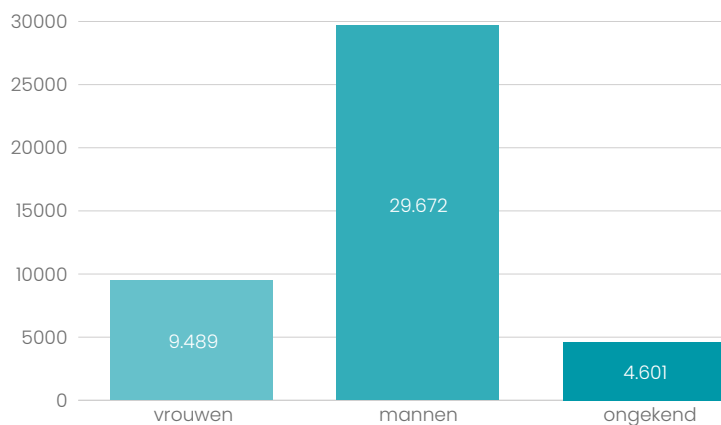
18-20	21-29	30-39	40-49	50-59	60+
60	4.585	14.047	13.533	7.107	4.430

¹¹ Een aanvraag tot uitsluiting kan meer dan eens door dezelfde speler worden ingediend, dus het aantal aanvragen tot uitsluiting is niet gelijk aan het aantal vrijwillig uitgesloten spelers.

Verdeling volgens geslacht

Vrouwen	Mannen	Ongekend
9.489	29.672	4.601

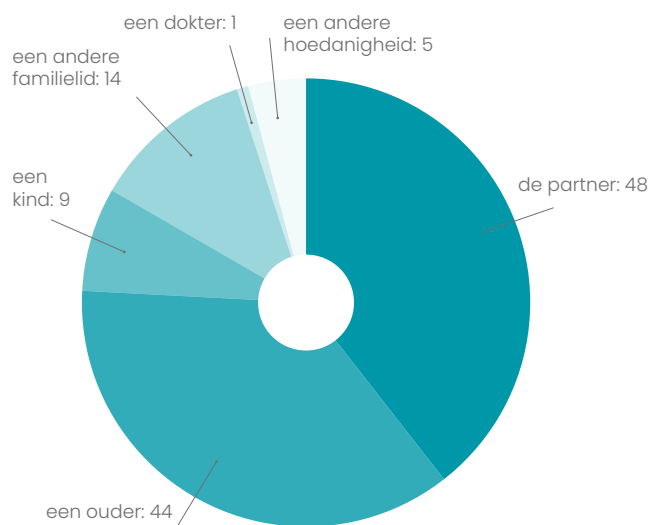

- Uitsluitingen op vraag van een belanghebbende derde

De KSC ontving in 2022 121 aanvragen vanwege een belanghebbende derde om iemand uit hun omgeving uit te sluiten. De KSC keurde hiervan 83 aanvragen goed.

De aanvragers waren ofwel:

- De partner: 48
- Een ouder: 44
- Een kind: 9
- Een andere familielid: 14
- Een dokter: 1
- Een andere hoedanigheid: 5

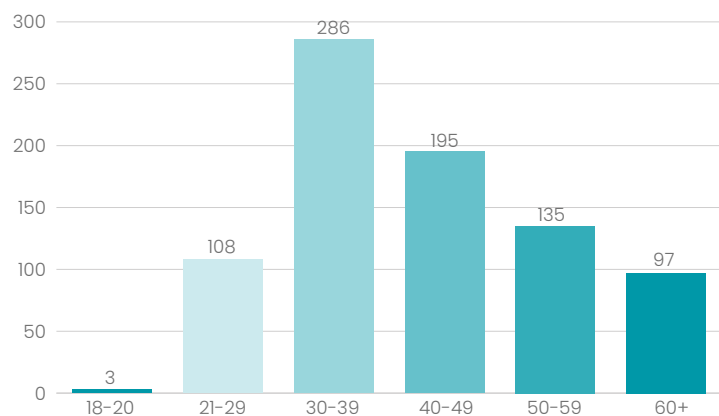

Op 1/01/2023 telde de KSC in totaal 824 personen die op verzoek van een belanghebbende derde waren uitgesloten van kansspelen.

Reden van uitsluiting	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2021	31/12/2022
Uitsluitingen op vraag van een belanghebbende derde	220	314	409	511	643	706	744	824

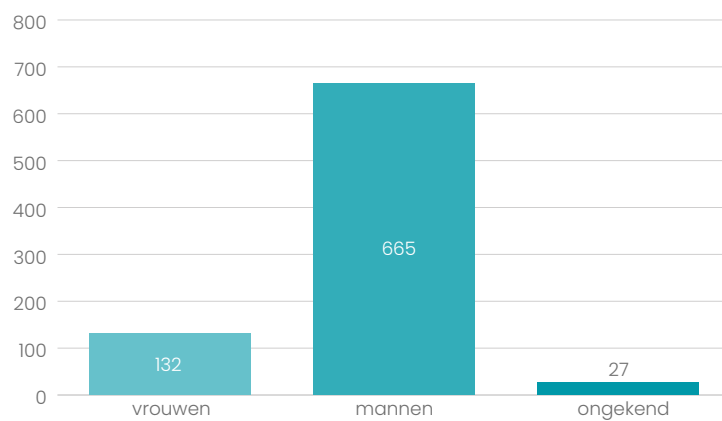
Verdeling volgens leeftijd

18-20	21-29	30-39	40-49	50-59	60+
3	108	286	195	135	97

Verdeling volgens geslacht

Vrouwen	Mannen	Ongekend
132	665	27

– Uitsluitingen op vraag van een voorlopig bewindvoerder

De KSC kan ook een toegangsverbod opleggen voor personen die worden beschermd krachtens artikel 492/1 van het Burgerlijk Wetboek op verzoek van hun bewindvoerder. Op 31/12/2022 telde deze categorie 563 uitsluitingen (tegenover 492 op 31/12/2021).

– Uitsluitingen omwille van een collectieve schuldenregeling

Naast spelers die worden uitgesloten wegens gokgerelateerde problemen, heeft de wetgever de toegang tot kansspelen ook verboden voor mensen in een collectieve schuldenregeling (CSR). Gokken mag immers niet gezien worden als de sleutel tot de oplossing van financiële problemen. Dit is een preventieve beschermingsmaatregel. De gegevens van de personen op wie deze maatregel betrekking heeft en die door de KSC worden ontvangen, zijn degene die zijn opgenomen in het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest (CBB), een bestand dat door de schuldbemiddelaars wordt aangevuld en door de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders wordt beheerd.

De KSC ontvangt regelmatig brieven van spelers die het einde van hun CSR melden en vragen om het verbod op te heffen. De uitsluitingsmaatregel loopt pas echter automatisch ten einde wanneer het dossier uit het CBB wordt verwijderd. Enkel de schuldbemiddelaars en de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders hebben toegang tot het dossier, wat de tussenkomst van de KSC onmogelijk maakt.

Op 31/12/2022 waren er 73.067 personen met een toegangsverbod op grond van een collectieve schuldenregeling (tegenover 81.324 op 31/12/2021). Onder hen waren 1.154 personen eveneens uitgesloten op basis van een vrijwillige aanvraag (tegenover 1.171 in 2021).

– Uitsluitingen omwille van de aard van het beroep

Op 31/12/2022 waren in totaal 58.412 personen uitgesloten omwille van de aard van hun beroep (tegenover 57.311 op 31/12/2021):

- 2.510 magistraten
- 1.678 notarissen
- 551 gerechtsdeurwaarders
- 53.673 leden van de politie (inclusief het administratieve politiepersoneel of CALog-personeel)

Reden van uitsluiting	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2021	31/12/2022
Uitsluitingen wegens aard van beroep	45.436	45.976	46.061	56.900	57.927	58.458	57.311	58.412

– Uitsluitingen van te beschermen personen omwille van een gerechtelijke beslissing

Op 31/12/2022 waren er 2.789 personen preventief uitgesloten in afwachting van een uitspraak door de vrederechter. Het gaat hier om personen voor wie een verzoekschrift 'te beschermen personen' werd neergelegd.

Reden van uitsluiting	31/12/2015	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2021	31/12/2022
Gerechtelijke beslissing	116.476	139.247	158.413	160.037	166.057	84.920	7.417	2.789

– Uitsluitingen omwille van een strafrechtelijke maatregel (verbod na kennisgeving door het openbaar ministerie om bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen)

Reden van uitsluiting	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2021	31/12/2022
Strafrechtelijke maatregel	158	183	190	209	210	2010	380

– Geblokkeerde bezoeken

In 2022 werd bij de raadpleging van EPIS – zowel online als offline – in totaal maar liefst 276.320 keer aangegeven dat het om een uitgesloten speler ging. Het gaat om 46.475¹² unieke personen die ondanks hun gokverbod toch probeerden om toegang te krijgen tot een kansspel-inrichting. Dit soort raadplegingen in EPIS gebeurde vooral online, door spelers die op basis van een vrijwillige aanvraag of op vraag van een belanghebbende derde werden uitgesloten en in mindere mate door spelers in een collectieve schuldenregeling, met andere woorden vooral door de spelers die een groot belang hebben bij een goede bescherming. Het EPIS-systeem is dus duidelijk een zeer belangrijk instrument in de strijd tegen gokverslaving.

In oktober 2022 was er een aanzienlijke toename van het aantal geblokkeerde bezoeken. Sinds 1/10/2022 is EPIS namelijk ook van toepassing in de fysieke wedkantoren. Veel spelers die zich op de EPIS-lijst bevinden werden verrast door de uitbreiding van het toegangsverbod en vernamen pas bij het bezoeken van een wedkantoor dat zij voortaan de toegang worden geweigerd.

¹² Dit cijfer omvat niet alleen pogingen tot gokken door vrijwillig uitgesloten spelers, maar heeft betrekking op alle categorieën uitgesloten spelers. In 2021 bedroeg dit aantal 30.831.

2.3. RAADPLEGING VAN DE SECTOR VAN DE HULPVERLENING

Artikel 24/1 van de Kansspelwet vormt het kader voor de verschillende bijeenkomsten met de hulpverleningssector. Tijdens deze ontmoetingen wordt bepaald welke acties er kunnen worden ondernomen om tot een betere bescherming van de spelers te komen.

– Ontmoeting met de hulpsector over uitsluitingen op vraag van een derde

De mogelijkheid voor een belanghebbende derde om iemand uit te sluiten bestaat sinds 2011. In februari 2022 vond een overleg plaats met de hulpsector om de besluitvorming over deze vorm van uitsluiting te verbeteren.

De geraadpleegde experts waren van mening dat de vrijwillige uitsluiting indien mogelijk steeds de voorkeur moet krijgen op een opgelegde uitsluiting. Dit vergroot het verantwoordelijkheidsgevoel bij de speler en creëert een betere kans op herstel dan bij een opgelegde uitsluiting, die paternalistisch kan worden opgevat door de speler.

– Ontmoeting met de Zelfhulpgroep Gokken Vlaams-Brabant

De Zelfhulpgroep Gokken Vlaams-Brabant bestaat uit mensen die een gokverslaving hebben gehad. Zij bieden elkaar hulp en advies, zonder tussenkomst van professionele hulpverleners. In maart 2022 werd een eerste bijeenkomst georganiseerd tussen medewerkers van de KSC en de Zelfhulpgroep.

Uit deze bijeenkomst kwamen twee concrete voorstellen naar voren.

Ten eerste werd voorgesteld om de folder van de KSC voor professionele hulpverleners met een beschrijving van de uitsluitingsprocedures en hun respectievelijke modaliteiten, ook te verspreiden onder de verschillende geestelijke gezondheidscentra en algemene zorginstellingen. Deze centra en instellingen zijn namelijk vaak het eerste hulpcontact voor een gokker in moeilijkheden, het is dan ook vanzelfsprekend dat zij over de nodige informatie beschikken.

Daarnaast werd ook het idee geformuleerd om aan de speler die voor een vrijwillige uitsluiting kiest, de mogelijkheid te geven een vertrouwenspersoon in de procedure te betrekken. Deze vertrouwenspersoon zou dan op de hoogte worden gebracht van het opstarten en het beëindigen van de uitsluiting. Dit idee werd eind 2022 technisch uitgewerkt en zal in 2023 worden uitgevoerd.

– Forum Addiction & Société – Brussel

In de week rond druggebruik en gedragsverslaving (26-30/09/2022) nam de Voorzitter van de KSC op het *Forum Addiction & Société* deel aan een symposium en een rondetafelgesprek over kansspelen. Zij gaf onder meer een overzicht van de rol van de KSC en haar perspectieven om spelers beter te beschermen.

Daarnaast was de dienst Bescherming van de spelers er aanwezig met een informatiestand in samenwerking met hulpverleningsorganisaties.

– Amsterdam Gambling & Awareness Congres

Medewerkers van het secretariaat gaven op het eerste *Amsterdam Gambling & Awareness Congres* een presentatie over de evolutie van de onlinemarkt en de impact ervan op spelers. Het evenement werd georganiseerd SLICKS, een Nederlandse vereniging die de belangen van spelers behartigt.

Tijdens het congres kregen deelnemers de kans om ervaringen uit te wisselen over de regulering van online kansspelen, en om toekomstige ontwikkelingen te bespreken. Onder de deelnemers bevonden zich vertegenwoordigers van SLICKS, de Nederlandse Kansspelautoriteit, en de sector van de hulpverlening. Daarnaast was het een gelegenheid om de goede contacten tussen de KSC en haar Nederlandse tegenhanger verder te onderhouden.

Er was in 2022 nog over andere onderwerpen contact met de hulpverleningssector:

- Een oproep tot getuigenissen over spelers die een toegangsverbod aanvroegen.
- Oproep voor suggesties en opmerkingen over de regulering van bingo-toestellen (inclusief vragen over het verslavende karakter van deze toestellen en aanbevelingen van hulpverleners over dit thema).
- Bevraging over een wetsvoorstel 55-28.52/001 betreffende het onderzoek naar gokverslaving voor de goksector.
- Het secretariaat van de KSC heeft ook deelgenomen aan de vergaderingen die werden georganiseerd betreffende het Beleidsactieplan Gokken (Algemene Cel Drugsbeleid / FOD Volksgezondheid DG Gezondheidszorg)

2.4. PREVENTIECAMPAGNES

– Illusion of Control

Uit een ontmoeting met de hulpsector is gebleken dat, met name bij sportweddenschappen, sommige spelers denken dat zij het spel kunnen controleren en de uitkomst ervan kunnen voorspellen dankzij hun kennis over een bepaalde sport.

De KSC wilde daarom met het oog op het WK voetbal in Qatar (november-december 2022) een nieuwe preventiecampagne rond de illusie van controle lanceren.

Er werd gekozen voor een videoclip "Illusion of Control", geproduceerd door productiehuis *Nectart*, die deze boodschap naar de sociale media-kanalen en tot in de leefwereld van jongeren moest brengen. Dankzij de clip moesten spelers zich realiseren dat weddenschappen, ongeacht de eigen kennis, een willekeurig resultaat hebben dat gebaseerd is op toeval.

De clip werd tussen 26/09/2022 (lancering van de campagne) en 18/12/2022 (einddatum van het WK 2022) gepubliceerd op de website van de KSC, op de verschillende sociale media-kanalen (Facebook, Twitter, LinkedIn en YouTube) en op de preventiewebsite www.stoptijd.be die door de KSC wordt beheerd.

De clip is ook in 3 formaten beschikbaar op het YouTube-kanaal van de KSC:

- 20'
- 45'
- 1 min 10'

Op verzoek van de KSC werd de clip ook online gedeeld door zowel de sector van de hulpverlening als door de gokoperatoren, om op die manier zoveel mogelijk spelers te bereiken. Er werd met enthousiasme gevolg gegeven aan dit verzoek. Zo werd de campagne gepubliceerd op tientallen sociale media-kanalen, op TV Limburg, op www.gokhulp.be en in het gemeenteblad '3600' van de stad Genk. Sommige operatoren en de UPAP (Union Professionnelle des Agences de Paris) voorzagen zelfs een specifiek budget om de clip op hun sociale netwerken te promoten.

Als gevolg van deze samenwerkingen heeft het YouTube-kanaal van de KSC maar liefst 311.000 views geregistreerd van de Franstalige versie en 315.000 views van de Nederlandstalige versie.

Voor de hulpsector is de clip ook een extra instrument geworden dat wordt ingezet bij de behandeling van gokproblemen.

BAGO (Belgian Association of Gaming Operators) investeerde bovendien vrijwillig in deze campagne waardoor het mogelijk was de clip ook op televisie uit te zenden en een grotere zichtbaarheid te genereren. Gedurende het hele WK werd de clip uitgezonden op de televisiezenders Eén en Canvas, La Une, Tipik en LN24.

De clip werd op televisie het meest gezien door kijkers in de leeftijdsgroep 18-44 jaar, wat positief is aangezien deze leeftijdsgroep ook het meest actief is wat betreft deelname aan sportweddenschappen.

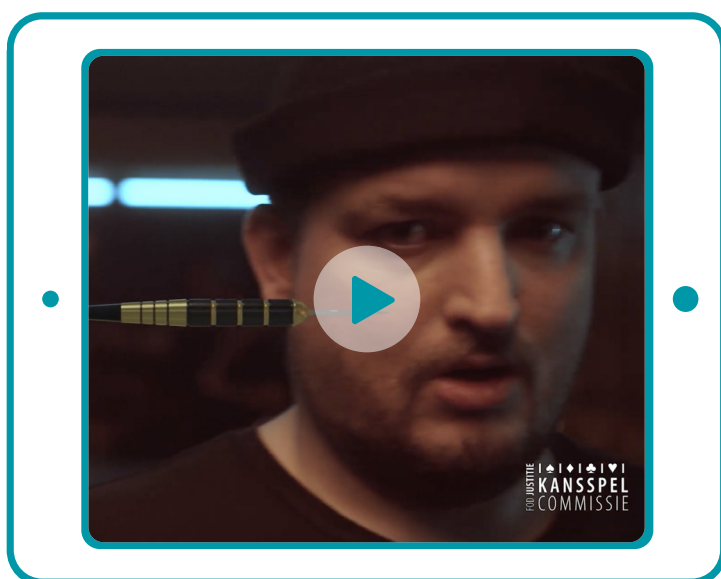

– *Always Play Legally* en *Stop op tijd!*

In 2022 bleef de KSC ook de preventiecampagnes www.alwaysplaylegally.be en www.stopoptijd.be gebruiken, die werden gecreëerd in 2021.

Ook werd ervoor gekozen om aan het einde van de preventieclip *Illusion of Control* te verwijzen naar de website www.stopoptijd.be. In 2022 steeg het aantal bezoeken vanaf september 2022 en nog meer in oktober 2022. De stijging zette zich voort tot december 2022, toen het aantal bezoeken meer dan verdubbelde.

Verlies je hoofd niet als je speelt. Stop op tijd met gokken!

2.5. RAPPORT EPIS

Het EPIS-systeem vierde in 2022 zijn 18e verjaardag en dus was het voor de KSC de hoogste tijd om het systeem te evalueren door vrijwillig uitgesloten spelers te bevragen.

De KSC wilde nagaan of en hoe het systeem kan worden verbeterd. Het doel was ook een beter inzicht te krijgen in het profiel van de spelers die gebruik maken van EPIS, hun motieven voor uitsluiting te begrijpen en hun gokgedrag vóór en na de uitsluiting in kaart te brengen. Ook werd onderzocht of en hoe zij al dan niet beroep doen op professionele hulpverlening.

Daarom werd een enquête georganiseerd waaraan 275 personen deelnamen. De resultaten werden vervolgens geanalyseerd door Gaëtan Devos en Xavier Noël, respectievelijk medewerkers van de UCLouvain en de ULB. Hun **rapport** werd gepubliceerd op de website van de KSC. Het staat vol interessante gegevens en cijfers die kunnen bijdragen tot een betere bescherming van de spelers in de toekomst.

Uit de enquête is gebleken dat EPIS duidelijk een effectief middel is tegen gokverslaving en dat het de situatie van probleemspelers verbetert. Spelers konden hun financiën beter beheren, voelden zich beter en de uitsluiting kwam hun relaties ten goede. De respondenten vonden quasi unaniem dat de uitsluitingsprocedure eenvoudig is. Jammer genoeg komt het gebruik van EPIS vaak te laat, namelijk wanneer de problemen al bestaan en pas nadat spelers meerdere vruchteloze pogingen hebben ondernomen om hun gokgedrag onder controle te houden. Ook blijven sommige respondenten de drang voelen om te gokken of herbeginnen ze zelfs effectief te gokken op plaatsen waar EPIS niet van toepassing is (vooral op illegale websites en bij de Nationale Loterij) en/of overwegen ze op korte termijn een opheffing van hun uitsluiting aan te vragen.

Daarom zou moeten worden overwogen om het EPIS-systeem uit te breiden tot alle soorten kansspelen, zou de strijd tegen illegale kansspelen moeten worden voortgezet, en zou reclame voor uitgesloten personen moeten worden beperkt. Zowel het EPIS-systeem als de gespecialiseerde hulpverlening zouden ook baat hebben bij een betere bekendheid.

2.6. FOLDERS VOOR PROBLEEMSPELERS EN PROFESSIONELE HULPVERLENERS

– Voor probleemspelers

Artikel 61 van de Kansspelwet schrijft voor dat kansspelinrichtingen van klasse I, II, III en IV de folder met informatie over hulpverlening altijd op een zichtbare plaats beschikbaar moeten houden voor het publiek. Een soortgelijke bepaling bestaat ook voor dagbladhandels.

De folder werd in 2022 aangepast, voornamelijk naar aanleiding van de inwerkingtreding van EPIS in de wedkantoren vanaf 1/10/2022.

Zie H6. Juridisch ontwikkelingen

Er werd gesleuteld aan het design en de nieuwe folders waren beschikbaar in de aanloop naar het wereldkampioenschap voetbal.

– Voor professionele hulpverleners

In 2021 publiceerde de KSC een folder voor professionele hulpverleners die in contact komen met spelers in moeilijkheden. In 2022 werd ook deze folder geactualiseerd.

2.7. S.O.S. GOKKEN (0800/35.777)

De telefoonlijn S.O.S. Gokken beantwoordt vragen om informatie van spelers en hun familie over de procedures voor uitsluiting van kansspelen en de beschikbare hulp. In 2022 ontving de lijn S.O.S. Gokken 3.891 oproepen.

In september 2022 werden de medewerkers van de hulplijn door het secretariaat van de KSC ingelicht over twee belangrijke wijzigingen in verband met de maatregelen voor de bescherming van spelers, namelijk de regulering van weddenschappen en de wekelijkse speellimiet op goksites:

- Inwerkingtreding van de uitbreiding van het EPIS-systeem naar de fysieke wedkantoren op 1/10/2022.
- Inwerkingtreding van een wekelijkse speellimiet van 200 EUR/persoon/goksite op 20/10/2022 en het verbod voor bij de Centrale voor Kredieten aan Particulieren (CKP) geregistreerde personen om die limiet te verhogen.

Beide wijzigingen resulteerden in meer oproepen naar de lijn.

Het is belangrijk om op te merken dat de telefoondienst nooit rechtstreeks contact kan opnemen met een hulpverleningsdienst en de speler of zijn of haar entourage alleen kan doorverwijzen naar de beschikbare hulpverleners. De lijn is dus geen vervanging voor die hulpverlening.

HOO

FDS

TUK

Vergunningen

3

Op 31/12/2022 waren in totaal 15.173 vergunningen actief (A, A+, B, B+, C, D, E, F1, F1+ en F2).

3.1. CASINO'S (A en A+)

Op 31/12/2022 waren er negen actieve vergunningen A en acht actieve vergunningen A+. In 2022 veranderde het casino van Middelkerke van uitbater, wat resulteerde in de beëindiging van de bestaande vergunning en de toekenning van een nieuwe vergunning A met ingang van 01/07/2022.

3.2. SPEELAUTOMATENHALLEN (B en B+)

Op 31/12/2022 waren er 174 actieve vergunningen B en 44 actieve vergunningen B+.

In 2022 werden 29 vergunningen B voor een periode van 9 jaar hernieuwd, vijf nieuwe aanvullende vergunningen B+ toegekend, twee aanvullende vergunningen B+ hernieuwd en drie aanvullende vergunningen B+ stopgezet.

In 2022 werd er geen verhuis van een speelautomatenhal aangevraagd.

De informatieve nota n° 30 van 12/10/2022 vervangt de bestaande verhuisregeling en bepaalt dat – bij gebrek aan een wettelijke regeling die voorziet in een vereenvoudigde procedure voor de verhuis van een kansspel- inrichting klasse II – een verhuisaanvraag voortaan behandeld wordt als een vervroegde hernieuwingsaanvraag van de vergunning met wijziging van het adres van de kansspelinrichting. De vroegere beperking om een verhuis alleen binnen de gemeente te accepteren is dus niet meer van toepassing.

3.3. CAFÉS (c)

Op 31/12/2022 waren er 5.137 actieve vergunningen C.

In de loop van 2022 werden 737 nieuwe aanvragen voor een vergunning C toegekend en werden 342 aanvragen tot hernieuwing van een vergunning C voor een periode van vijf jaar goedgekeurd.

Een aantal (31) nieuwe vergunningaanvragen en verlengingsaanvragen (15) werd geweigerd.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Toekenning	1369	1331	1175	1003	1054	1372	740	573	737
Hernieuwing	424	349	502	308	481	366	329	436	342
Weigering	58	50	39	17	33	65	40	17	31
Weigering tot hernieuwing	28	21	12	4	50	13	10	9	15
Verlopen	134	165	707	930	453	399	289	236	409
Stopzetting van de activiteiten	332	1113	363	565	2476	546	416	659	451
Intrekking	35	29	26	27	44	67	51	22	31

3.4. PERSONEEL KANSSPEL- INRICHTINGEN (D)

Op 31/12/2022 waren er 7.429 actieve vergunningen D.

In 2022 werden er 1.608 nieuwe aanvragen tot een vergunning D ingediend.

3.5. LEVERANCIERS EN HERSTELLERS VAN KANSSPELTOESTELLEN (E)

Op 31/12/2022 waren er 169 actieve vergunningen E.

In de loop van 2022 werden vijf nieuwe vergunningen E toegekend, 61 dossiers hernieuwd en tien vergunninghouders vroegen om hun vergunning stop te zetten na toekenning.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Toekenning	14	9	4	6	6	3	4	9	5
Hernieuwing	9	4	8	4	5	4	3	25	61
Verlopen						1		1	2
Weigering tot hernieuwing						1			
Weigering	1				1	1	2		1
Stopzetting van de activiteiten	4	8	13	9	8	10	6	8	10

3.6. WEDDENSCHAPPEN (F1, F2 en F1+)

– Organisatoren van weddenschappen

Op 31/12/2022 waren er 30 actieve vergunningen F1 en 24 actieve vergunningen F1+.

Er werden in 2022 geen nieuwe vergunningen F1 opgesteld. De vergunningen F1 en F1+ van Scoore NV (Nationale Loterij) werden hernieuwd voor 9 jaar.

De KSC keurde ook een wijziging van URL voor een vergunning klasse F1+ goed en ze nam kennis van een vrijwillige stopzetting van een vergunning F1+.

– Wedkantoren

Op 31/12/2022 waren er 535 vergunningen F2 voor vaste kansspel-inrichtingen IV (wedkantoren) toegekend.

Er werden in 2022 geen nieuwe vergunningen voor wedkantoren toegekend. Er werden in 2022 dan weer wel 55 vergunningen voor wedkantoren hernieuwd. Voor één wedkantoor werd de hernieuwing geweigerd. Tevens werden drie vergunningen voor wedkantoren vrijwillig stopgezet.

Voor een aantal hernieuwingen lopen er nog gesprekken met de stad of gemeente. Sinds 25/05/2021 moeten de wedkantoren bij hun hernieuwingsaanvraag een overeenkomst met de gemeente voegen. Aangezien zij deze overeenkomst niet hadden verkregen, waren 37 dossiers in afwachting van een verlenging.

Zoals het geval is voor de speelautomatenhallen, heeft de informatieve nota (nummer 30) van 12/10/2022 de regelgeving met betrekking tot de verhuis van de wedkantoren vervangen en bepaalt deze dat een aanvraag tot verhuis wordt behandeld als een aanvraag tot vervroegde hernieuwing van een vergunning met adreswijziging.

In 2022 werden er tien verhuizen van wedkantoren goedgekeurd, waarvan negen volgens de vroegere verhuisregeling (binnen de gemeente) en een volgens de nieuwe verhuisregeling (buiten de gemeente).

– Bookmakers

Op 31/12/2022 waren er 29 actieve vergunningen F2.

Er werden in 2022 geen nieuwe vergunningen F2 voor bookmakers open verklaard. Er werden 21 dossiers hernieuwd.

– Dagbladhandels

Op 31/12/2022 waren er in 1.580 vergunningen voor dagbladhandels actief, tegenover 1.812 vergunningen op 31/12/2021.

In 2022 werden er op basis van de nieuwe regels van het koninklijk besluit van 17/02/2022 in totaal 160 vergunningen toegekend en 370 vergunningen hernieuwd. Tevens werden dertien nieuwe aanvragen en acht vragen tot hernieuwing van een vergunning geweigerd op basis van de nieuwe regels waaraan dagbladhandelaars voortaan moeten voldoen.

De gevolgen van de nieuwe regelgeving voor de dagbladhandels waren duidelijk, want naast de 8 weigeringen tot verlenging hebben 206 vergunninghouders geen hernieuwing aangevraagd en zijn 41 opzeggingen en 123 intrekkingen geregistreerd.

De nieuwe regels zijn dus een doeltreffend instrument gebleken om het probleem van de schijn-dagbladhandels te bestrijden. Voor de hernieuwing in 2023 en 2024 van bestaande vergunningen (met een geldigheidsduur van 3 jaar) zou de situatie vergelijkbaar moeten zijn.

Zie H6. Juridische ontwikkelingen

– Renbanen

Voor de vijf bestaande renbanen in België zijn in 2022 geen vergunningen hernieuwd.

3.7 BELSPELEN

Op 30/11/2022 heeft de KSC vastgesteld dat de activiteit van de enige overblijvende vergunning voor belpelletjes is stopgezet na de beëindiging van twee programma's 'Luna Park' en 'Jeux de Nuit'.

Vóór de stopzetting waren de cijfers voor 2022 als volgt:

Kerncijfers	Jeux de Nuit	Luna Park	Totaal
Gemiddeld aantal spelers per uitzending	108	32	140
Aantal deelnemers	14.949	3.879	18.828
Aantal oproepen / verzonden berichten	113.316	18.326	131.642
Aantal spelers of sms'en in de uitzending	8.757	6.108	14.865
Aantal winnaars	353	112	465
Jaarlijks uitbetaalde winsten	€14.474	€2.370	€16.844
Gemiddelde winsten per uitzending	104	19	65
Uitbetalingspercentage ¹³	8,52%	8,62%	8,53%
Aantal uitzendingen	139	122	261
Spelen zonder winnaars	5	15	20

In 2022 ontving de KSC 26 vragen in verband met belpelletjes. Deze hadden voornamelijk te maken met het niet-selecteren van bellers/deelnemers.

Ontvangen vragen	2022
Niet-geselecteerde oproepen	10
Uitbetaling van de winsten	5
Algemene overwegingen	4
Vragen/antwoorden/verwante winsten	4
Deelnemingsvoorwaarden	3
Totaal	26

¹³ Het uitbetalingspercentage dat in het koninklijk besluit is vastgesteld op 7% is dus gerespecteerd.

HOO

FDS

TUK

Financiële
aspecten

4

Het secretariaat van de KSC verstuurt jaarlijks aan alle vergunninghouders A, B, E en FA het formulier om de financiële gegevens van het voorgaande jaar op te vragen. De financiële cijfers in dit hoofdstuk hebben dus betrekking op het jaar 2021 en niet op het jaar 2022. Elk formulier heeft betrekking op één enkele vergunning, ongeacht of het gaat om een vergunning A, B, E of FA. In totaal werden 397 aanvragen verstuurd en geanalyseerd door het secretariaat.

De volgende gegevens werden opgevraagd:

- de ingezette bedragen;
- de uitbetaalde winsten;
- het aantal openingsdagen;
- het aantal bezoekers;
- het aantal personen dat is ingeschreven op de online spelen en de beschikbare speelbedragen op 31/12/2021;
- de omzet volgens de exploitatiecategorie;
- de verdeling, voor de FA, van de weddenschappen volgens type, de plaats waar ze worden afgesloten en voor welke sporten.

Voor het tweede jaar op rij werd een analyse gemaakt van de verdeling van weddenschappen volgens de plaats waar ze worden afgesloten, het type weddenschap en het type sport voor sportweddenschappen.

4.1. VERDELING VAN DE KANSSPELMARKT IN FUNCTIE VAN DE GGR

De Gross Gaming Revenue (GGR) is het verschil tussen de ingezette bedragen en de gewonnen bedragen.

– Verdeling van GGR tussen offline en online

In 2021 was de GGR van de kansspelsector in België voor alle soorten vergunningen samen goed voor iets meer dan 1,175 miljard EUR, waarvan 66,27% voor online spelen en 33,73% voor offline spelen.

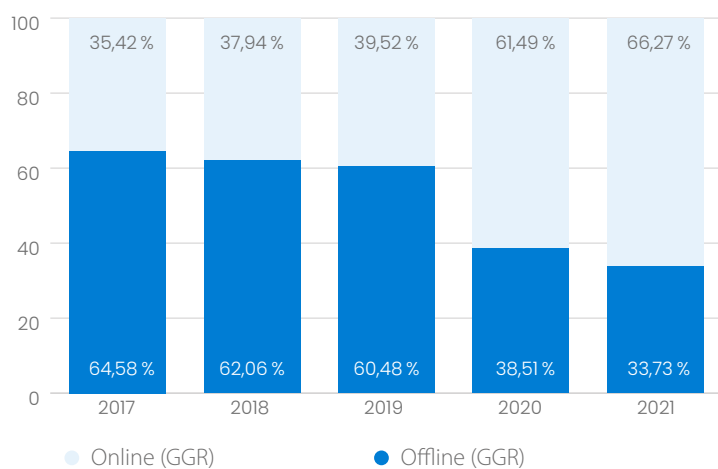
Verdeling van GGR		
2021	GGR	Procent
Offline	€ 397.094.901,19	33,73%
Online	€ 780.073.966,57	66,27%
Totaal	€ 1.177.168.867,76	100,00%

Een groot deel van de offline sector was in 2021 nog gesloten omwille van de coronacrisis¹⁴, wat deels verklaart waarom het bedrag van de GGR voor offline kansspelen, net als in 2020, onder de bedragen van de jaren vóór de coronacrisis bleef, hoewel het iets hoger is dan in 2020. Uiteindelijk compenseerde de door de online sector gegenereerde GGR in 2021 gedeeltelijk de verliezen in de offline sector en steeg de totale GGR naar een niveau dat net onder dat van voor de coronacrisis lag.

Evolutie en verdeling van de kansspelmarkt						
	2017	2018	2019	2020	2021	2020-2021
Offline (GGR)	€ 677.449.530,93	€ 694.919.772,64	€ 713.028.176,22	€ 373.237.032,41	€ 397.094.901,19	6,39 %
Online (GGR)	€ 371.504.290,71	€ 424.813.053,23	€ 466.002.182,30	€ 595.858.352,99	€ 780.073.966,57	30,92 %
TOTAAL	€ 1.048.953.821,64	€ 1.119.732.825,87	€ 1.179.030.358,52	€ 969.095.385,40	€ 1.177.168.867,76	21,47 %

¹⁴ Ter herinnering: van 01/01/2021 tot 09/06/2021 waren de kansspelinrichtingen gesloten, met uitzondering van de dagbladhandels. Vanaf 26/12/2021 waren de kansspelinrichtingen klassen A, B en FB weer gesloten.

Evolutie en verdeling van de kansspelmarkt

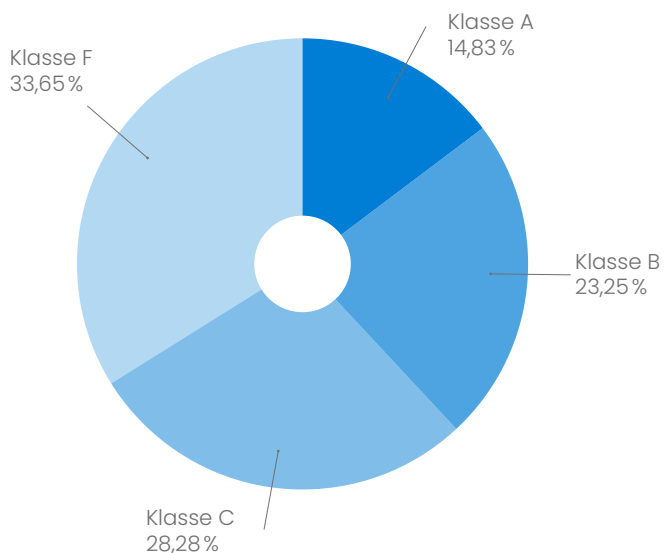

– GGR offline

Weddenschappen zijn alleen al goed voor een derde van de offline GGR (33,65%), gevolgd door bingotoestellen en automaten met beperkte inzet in cafés (28%), speelautomatenhallen (23%) en casino's (15%). Deze verdeling is vergelijkbaar met die in 2020.

Verdeling van offline GGR		
2021	Offline	Procent
Klasse A	€ 58.870.424,46	14,83 %
Klasse B	€ 92.307.324,92	23,25 %
Klasse C	€ 112.309.456,56	28,28 %
Klasse F	€ 133.607.695,25	33,65 %
Totaal	€ 397.094.901,19	100,00 %

Verdeling van de offline kansspelmarkt 2021

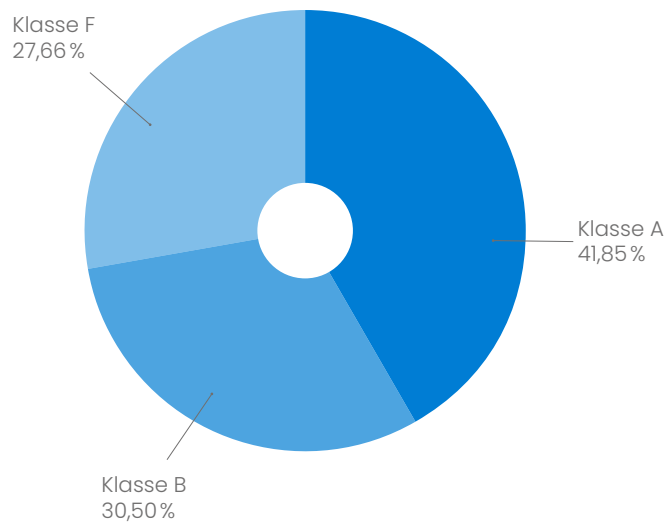

– GGR online

Wat de verdeling van de online GGR betreft, staan casinowebsites nog steeds op de eerste plaats met een GGR van 41,85% van de totale GGR, gevolgd door websites van de speelautomatenhallen (30,50%) en weddenschappen (27,66%), die in 2020 respectievelijk op de 3^e en 2^e plaats stonden.

Verdeling van online GGR		
2021	Online	Procent
Klasse A	€ 326.437.002,75	41,85 %
Klasse B	€ 237.896.514,62	30,50 %
Klasse F	€ 215.740.449,20	27,66 %
Totaal	€ 780.073.966,57	100,00%

Verdeling van de online kansspelmarkt 2021

4.2. CASINO'S (vergunningen A en A+)

Het effect van de sluiting van fysieke casino's in 2020 en 2021¹⁵ is duidelijk, hoewel de GGR offline tussen 2020 en 2021 licht stijgt.

De online GGR is blijven stijgen.

Evolutie en verdeling van casinoactiviteiten						
	2017	2018	2019	2020	2021	2020-2021
Offline (GGR)	€107.360.090,40	€108.496.986,62	€121.395.562,67	€54.947.358,90	€58.870.424,46	7,14 %
Online (GGR)	€147.243.167,22	€172.701.830,76	€205.125.172,89	€277.917.570,86	€326.437.002,75	17,46 %
Totaal	€254.603.257,62	€281.198.817,38	€326.520.735,56	€332.864.929,76	€385.307.407,21	15,75 %

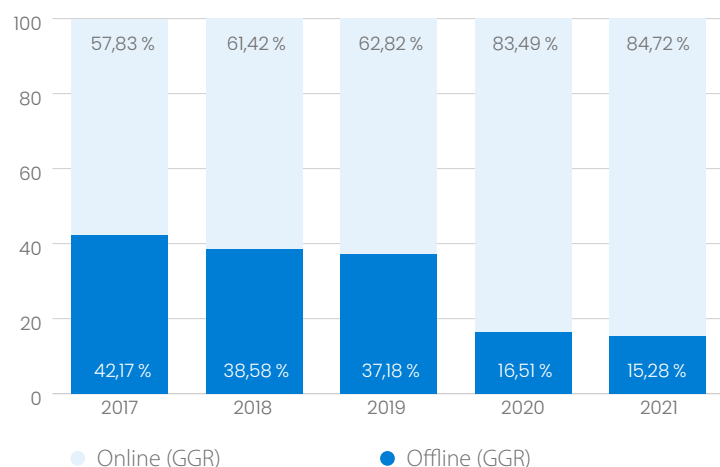
In totaal realiseerden de vergunninghouders A (casino's) een online en offline een GGR van 385.307.427,21 EUR, een nieuw record.

Het is duidelijk dat de afgelopen vijf jaar het zwaartepunt van de casinospelen is verschoven naar online, dat goed was voor bijna 85% van de GGR.

Activiteiten casino's 2021		
Offline (GGR)	€58.870.424,46	15,28 %
Online (GGR)	€326.437.002,75	84,72 %
Totaal	€385.307.427,21	100,00 %

% van GGR in verhouding tot de totale activiteit van de casino's					
	2017	2018	2019	2020	2021
Offline (GGR)	42,17 %	38,58 %	37,18 %	16,51 %	15,28 %
Online (GGR)	57,83 %	61,42 %	62,82 %	83,49 %	84,72 %
Totaal	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Evolutie en verdeling van GGR van casino's

¹⁵ Het casino van Chaudfontaine was na het noodweer in juli 2021 gedwongen om te sluiten tot het einde van het jaar.

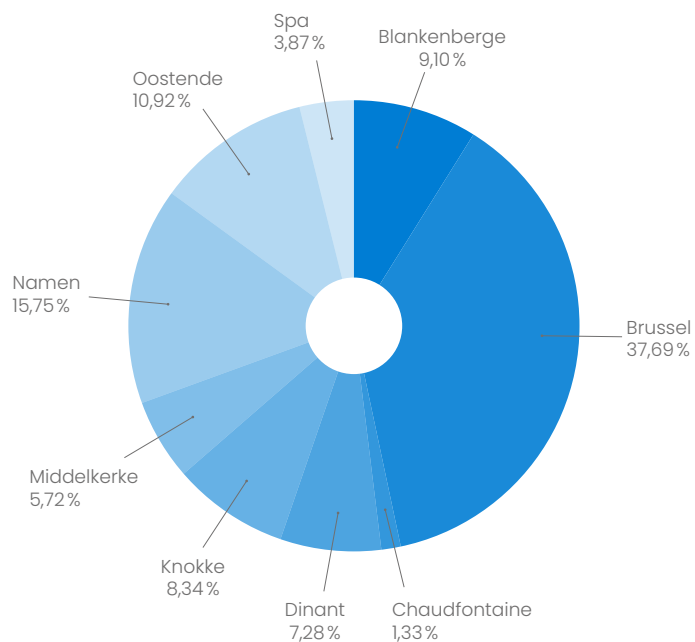
– Offline casino's

Met uitzondering van het casino van Chaudfontaine, dat het grootste deel van de tweede helft van het jaar gesloten bleef, zagen alle casino's hun GGR in 2021 toenemen. De kleinste stijger was het casino van Spa (1,46%). Het casino Brussel blijft het casino met de hoogste inkomsten voor 2021. Het is alleen al goed voor 37,69% van het marktaandeel.

Offline GGR van 2017 tot 2021						
	2017	2018	2019	2020	2021	2020-2021
Blankenberge	7.203.536,27 €	8.186.374,92 €	9.070.449,72 €	4.786.855,85 €	5.359.712,24 €	11,97 %
Brussel	39.085.835,00 €	40.112.842,00 €	47.290.986,67 €	20.535.567,07 €	22.188.175,85 €	8,05 %
Chaudfontaine	6.179.947,65 €	6.099.002,38 €	6.835.538,82 €	3.450.079,34 €	784.622,87 €*	-77,26 %*
Dinant	7.418.613,64 €	7.520.376,84 €	8.228.936,84 €	3.627.913,85 €	4.284.567,91 €	18,10 %
Knokke	8.946.392,00 €	8.748.132,00 €	9.640.883,00 €	4.010.923,00 €	4.907.184,00 €	22,35 %
Middelkerke	5.932.143,43 €	4.371.304,00 €	5.405.828,00 €	2.663.542,00 €	3.368.788,00 €	26,48 %
Namen	15.231.957,88 €	15.227.491,58 €	17.506.064,31 €	8.162.432,29 €	9.271.014,30 €	13,58 %
Oostende	13.814.795,25 €	14.802.586,91 €	13.438.014,09 €	5.463.616,00 €	6.427.121,44 €	17,63 %
Spa	3.546.869,28 €	3.428.875,99 €	3.978.861,22 €	2.246.429,50 €	2.279.237,85 €	1,46 %
Totaal	107.360.090,40 €	108.496.986,62 €	121.395.562,67 €	54.947.358,90 €	58.870.424,46 €	7,14 %

* Het casino de Chaudfontaine was lange tijd gesloten wegens de overstromingen in de provincie Luik (van 14/07/2021 tot 18/12/2021).

Verdeling van offline GGR 2021

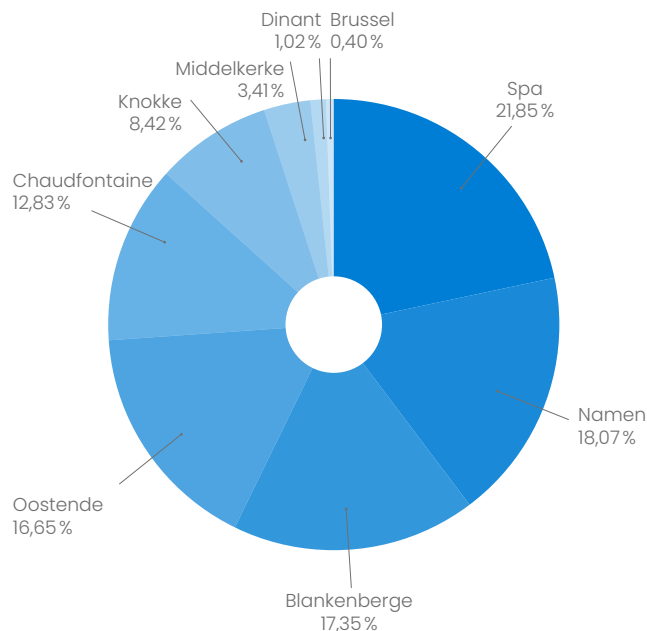

– Online casino's

In totaal steeg de *online* GGR van de casino's in 2021 met 17,46%. Het casino van Spa is nog steeds het best geplaatste casino *online*. Voor het tweede jaar op rij noteerden de casino's van Brussel en Dinant een daling van de GGR voor het jaar 2021.

Online GGR van 2017 tot 2021						
	2017	2018	2019	2020	2021	2020-2021
Blankenberge	€29.937.387,98	€31.493.464,76	€39.059.855,49	€42.087.412,02	€56.644.793,48	34,59%
Brussel	€3.271.840,00	€4.173.200,00	€3.392.123,00	€3.118.325,67	€1.294.088,88	-58,50%
Chaudfontaine	€21.100.005,76	€19.799.746,48	€23.892.902,46	€26.615.980,79	€41.868.698,90	57,31%
Dinant	€10.086.501,45	€4.257.933,00	€7.182.045,00	€6.072.376,00	€3.344.572,60	-44,92%
Knokke	€16.484.298,00	€21.112.247,00	€26.242.074,00	€38.380.257,00	€27.474.380,00	-28,42%
Middelkerke	€5.359.543,00	€4.537.875,00	€6.807.075,00	€8.331.432,00	€11.139.630,00	33,71%
Namen	€19.687.579,32	€26.590.811,16	€24.976.495,46	€52.250.451,90	€59.000.224,89	12,92%
Oostende	€8.682.201,81	€18.267.832,93	€23.521.990,00	€36.515.942,00	€54.357.528,00	48,86%
Spa	€32.633.809,90	€42.468.720,43	€50.050.612,48	€64.545.393,48	€71.313.086,00	10,49%
Totaal	€147.243.167,22	€172.701.830,76	€205.125.172,89	€277.917.570,86	€326.437.002,75	17,46%

Verdeling van online GGR 2021

– Aanvullende gegevens voor de casino's

Aanvullende gegevens	2019	2020	2021	2020-2021
Offline				
Aantal bezoekers	1.246.567	680.016	446.045	-34,41%
Totaal van inzetten (in EUR) (*)	2.104.590.482,19	956.029.583,54	1.000.080.763	4,61%
Aantal uitgebate automaten	1743	1613	1.866	15,69%
Gemiddeld aantal openingsdagen	365	193	182	-5,71%
Aantal casino's	9	9	9	
Gemiddelde dagopbrengst (**)	332.590,58	285.193,90	324.057	13,63%
Offline GGR (in EUR)	121.395.562,67	54.947.358,90	58.870.424	7,14%
Online				
Aantal spelersrekeningen (***)	1.864.397	2.241.872	2.266.254	1,09%
Totaal van inzetten (in EUR) (*)	6.284.830.941	7.768.951.563	10.026.647.923	29,06%
Gemiddeld aantal exploitatiedagen	365	366	365	
Gemiddelde dagopbrengst (in EUR) (****)	561.987	759.338	894.348	17,78%
Online GGR (in EUR)	205.125.173	277.917.571	326.437.003	17,46%

(*) Inzetten = eerste inzetten + opnieuw ingezette winsten

(**) Offline GGR/gemiddeld aantal openingsdagen

(***) Een speler kan verschillende rekeningen bij verschillende operatoren hebben

(****) Online GGR/gemiddeld aantal exploitatiedagen

In 2021 werd gemiddeld 4.424,33 EUR per online spelersrekening ingezet (daadwerkelijk ingezette bedragen + opnieuw ingezette winsten).

Voor de fysieke casino's bedroeg de gemiddelde jaarlijkse inzet per bezoeker 2.188,16 EUR in 2021.

– Solvabiliteit

Een van de kwalitatieve voorwaarden waaraan de houder van een vergunning A moet voldoen inzake kansspelen, is een solvabiliteitsratio van meer dan 35% hebben voor een offline vergunning en van meer dan 40% voor een aanvullende (online) vergunning.

In 2021 werden de negen casino's uitgbaat onder tien verschillende vergunningen als gevolg van de verandering van uitbater voor het casino van Oostende. De negen casino's waren in handen van acht verschillende ondernemingen, gezien de casino's van Knokke en Middelkerke door dezelfde onderneming worden uitgbaat. Alle houders van een vergunning A hadden ook een aanvullende vergunning en moesten dus een ratio van meer dan 40% halen, wat voor allemaal het geval was.

4.3. SPEELAUTOMATENHALLEN (vergunningen B en B+)

In 2021 telde België 174 speelautomatenhallen en 39 online vergunningen B. De verdeling van de GGR is 27,95% *offline* en 72,05% *online*, waarvan het marktaandeel jaar na jaar groter wordt.

De GGR van houders van een vergunning B steeg in 2021 met bijna 14% *offline* en 51,74% *online*, wat neerkomt op een totale stijging van 38,83% en een totale GGR van 330.203.839,54 EUR, de hoogste ooit.

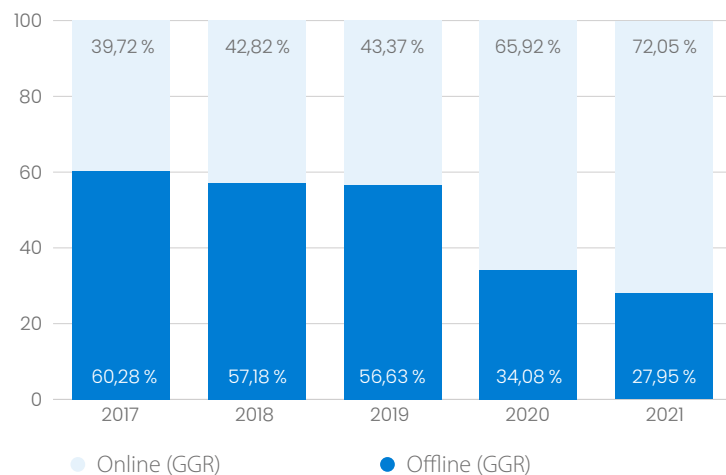
Evolutie en verdeling van speelhalactiviteiten						
	2017	2018	2019	2020	2021	2020-2021
Offline	€153.076.456,76	€152.450.200,90	€163.158.984,77	€81.062.755,86	€92.307.324,92	13,87%
Online	€100.849.549,23	€114.184.379,62	€124.945.490,63	€156.782.038,05	€237.896.514,62	51,74%
Totaal	€253.926.005,99	€266.634.580,52	€288.104.475,40	€237.844.793,91	€330.203.839,54	38,83%

De verdeling van de GGR is 27,95% *offline* en 72,05% *online*, waarvan het marktaandeel jaar na jaar groter wordt.

Speelhalactiviteiten 2021		
Offline (GGR)	€92.307.324,92	27,95%
Online (GGR)	€237.896.514,62	72,05%
Totaal	€330.203.839,54	100,00%

% van GGR in verhouding tot de totale activiteit van speelhalactiviteiten					
	2017	2018	2019	2020	2021
Offline (GGR)	60,28%	57,18%	56,63%	34,08%	27,95%
Online (GGR)	39,72%	42,82%	43,37%	65,92%	72,05%
Totaal	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Evolutie en verdeling van GGR

– Offline speelautomatenhallen

De 10 speelautomatenhallen met de hoogste GGR zijn samen goed voor 14% van de totale offline GGR van alle speelautomatenhallen. De overige 86% wordt verdeeld over de andere 164 speelautomatenhallen.

Top 10 offline GGR	
Rangschikking	GGR
1	€1.578.443,15
2	€1.522.056,97
3	€1.406.755,97
4	€1.292.845,61
5	€1.255.642,75
6	€1.162.777,61
7	€1.129.612,58
8	€1.098.924,68
9	€1.046.350,00
10	€1.029.561,38

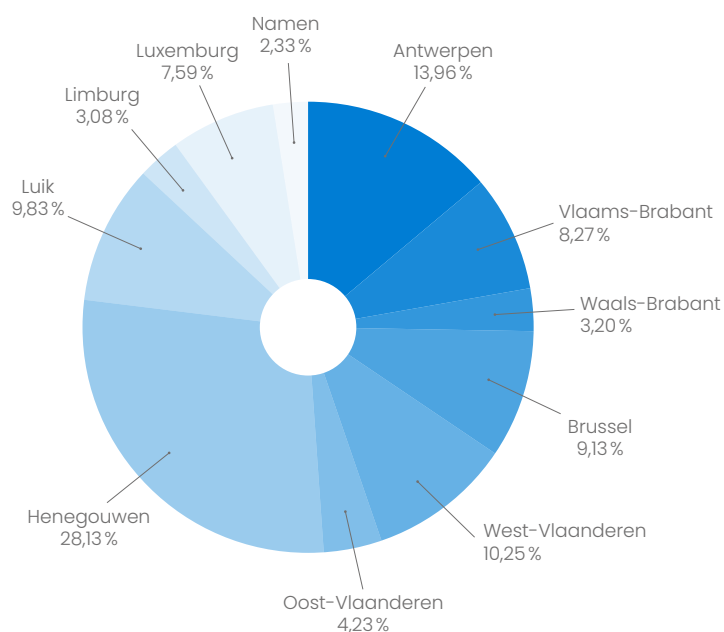
– Situatie per provincie

Net zoals de voorgaande jaren is de provincie Henegouwen het best vertegenwoordigd met 46 speelautomatenhallen, gevolgd door de provincies Luik en Oost-Vlaanderen. Wallonië telt 86 speelautomatenhallen, tegenover 76 in Vlaanderen en 12 in Brussel.

Geografische spreiding van speelautomatenhallen B			
Provincies	Aantal hallen	Offline GGR	GGR/aant. hallen
Antwerpen	18	€12.883.800,26	€715.766,68
Vlaams-Brabant	17	€7.630.258,75	€448.838,75
Waals-Brabant	4	€2.956.729,55	€739.182,39
Brussel	12	€8.430.643,07	€702.553,59
West-Vlaanderen	19	€9.462.532,59	€498.028,03
Oost-Vlaanderen	11	€3.904.781,47	€354.980,13
Henegouwen	46	€25.965.701,50	€564.471,77
Luik	22	€9.077.912,99	€412.632,41
Limburg	11	€2.841.668,28	€258.333,48
Luxemburg	10	€7.005.676,41	€700.567,64
Namen	4	€2.147.620,05	€536.905,01
Totaal	174	€92.307.324,92	€530.501,87

Waals-Brabant genereert de hoogste GGR per speelautomatenhal, gevolgd door de provincie Antwerpen en vervolgens de provincie Brussel. Hekkensluiter is de provincie Limburg met een gemiddelde GGR van 258.333,48 EUR per speelautomatenhal.

Offline GGR per provincie

– Online speelautomatenhallen

De top 10 van de *online* speelautomatenhallen genereren 80,70% van de *online* GGR voor vergunningen B, waarbij de twee meest succesvolle websites 37,28% van de totale GGR op hun conto kunnen schrijven.

Top 10 GGR online websites	
Rangschikking	GGR
1	€49.812.184,23
2	€38.877.749,00
3	€36.549.548,05
4	€11.936.606,00
5	€10.100.626,97
6	€10.027.557,59
7	€9.396.904,69
8	€8.517.101,00
9	€8.510.208,00
10	€8.364.762,00

- Aanvullende gegevens

Net zoals bij de casino's, laat de impact van de sluitingen als gevolg van de coronacrisis zich voelen.

Het gemiddelde aantal *online* exploitatiedagen is lager dan het aantal dagen per kalenderjaar omdat in de loop van het jaar verscheidene vergunningen B werden toegekend en alleen het werkelijke aantal exploitatiedagen in aanmerking is genomen.

Gemiddeld werd per *online* spelersrekening een bedrag van 1.797,76 EUR ingezet (effectieve contante storting plus opnieuw ingezette winsten).

Ter vergelijking: voor elk bezoek aan een fysieke speelautomatenhal is er een gemiddelde inzet van 2.092,97 EUR, wat maar een beetje minder is dan in een casino.

Aanvullende gegevens	2019	2020	2021	2020-2021
Offline				
Aantal bezoekers	3.883.943	1.812.481	1.864.475	2,87%
Totaal van inzetten (in EUR) (*)	6.477.744.393,55	3.341.727.818,95	3.902.292.158	16,77%
Aantal uitgebate 'offline' automaten	5557	5569	5.799	4,13%
Gemiddeld aantal openingdagen	356	189	193	2,13%
Aantal speelhallen	175	174	174	-
Gemiddelde dagopbrengst (in EUR) (**)	457.907,50	428.564,64	477.849	11,50%
Offline GGR (in EUR)	163.158.984,77	81.062.755,86	92.307.325	13,87%
Online				
Aantal spelersrekeningen (***)	2.518.700	2.624.276	3.088.495	17,69%
Totaal van inzetten (in EUR) (*)	3.976.565.911	4.507.700.734	5.552.375.245	23,18%
Gemiddeld aantal exploitatiedagen	352	341	267	-21,70%
Gemiddelde dagopbrengst (in EUR) (****)	354.959	459.771	890.998	93,79%
Online GGR (in EUR)	124.945.491	156.782.038	237.896.515	51,74%

De gemiddelde inzet per online spelersrekening voor 2021 bedroeg 1.797,76 EUR.

Voor de fysieke speelautomatenhallen bedroeg de gemiddelde jaarlijkse inzet per bezoeker 2.092,97 EUR in 2021.

– Solvabiliteit

Een van de kwalitatieve voorwaarden waaraan de houder van een vergunning B moet voldoen inzake kansspelen, is een solvabiliteitsratio van meer dan 30% hebben voor een offline vergunning en van meer dan 40% voor een aanvullende vergunning.

Tien van de 113 ondernemingen hadden een ratio die onder het voorgeschreven percentage lag. Twee ondernemingen hadden zelfs een negatieve ratio (het bedrag van hun eigen vermogen vertoonde een negatief saldo op hun balans, waardoor hun solvabiliteitsratio lager was dan 0). Al die ondernemingen werden gericht opgevolgd, waarbij rekening werd gehouden met de uitzonderlijke situatie als gevolg van de coronacrisis.

4.4. CAFÉS (vergunningen C)

Het is niet mogelijk om de omzetevolutie van de houders van een vergunning C te analyseren op basis van de jaarrekeningen, aangezien sommigen als natuurlijke persoon werkzaam zijn en dus geen balans publiceren. Bovendien maakt de exploitatie van kansspelen slechts een deel van de omzet van deze inrichtingen uit. De inkomsten uit kansspelen in de cafés worden echter opgenomen in de cijfers die door de houders van een vergunning E worden verstrekt.

4.5. LEVERANCIERS, HERSTELLERS, FABRIKANTEN EN INFORMATIE-MAATSCHAPPIJEN VAN KANSSPELEN (vergunningen E)

Het secretariaat van de KSC verstuurd 183 aanvragen voor het opvragen van financiële gegevens naar de houders van een vergunning E die in 2021 actief waren, waarvan er 30 in het buitenland zijn gevestigd. Daarvan hebben er veertien niet gereageerd, van wie er een in 2022 failliet werd verklaard, en heeft een andere in 2021 zijn activiteiten stopgezet.

Voor de 12 ondernemingen die hun gegevens niet hebben doorgegeven maar die wel bingotoestellen uitbaten in cafés, werden de gegevens betreffende de ingezette en gewonnen bedragen overgenomen uit de computerbestanden die dagelijks door de houders van een vergunning E worden doorgestuurd om een correct beeld te krijgen van de kansspelactiviteiten die in cafés worden uitgebaat.

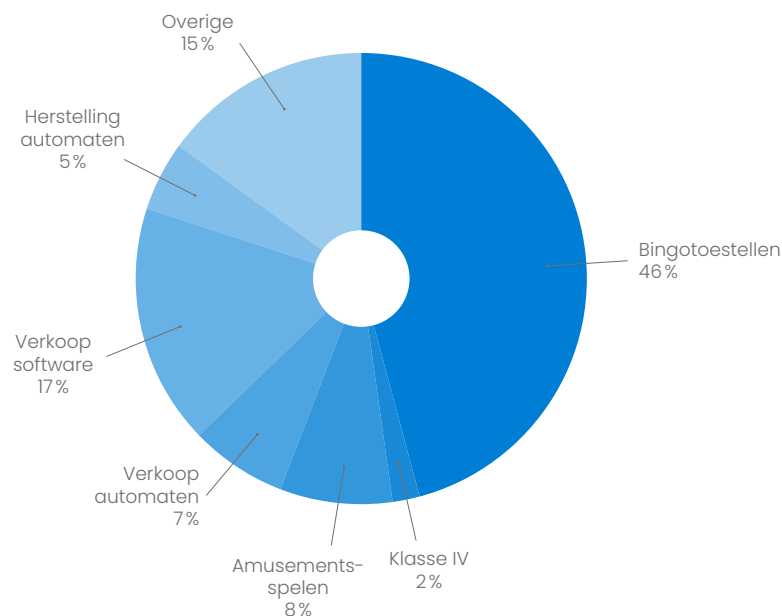
Het aanvraagformulier voor financiële gegevens maakt een onderscheid tussen de verschillende categorieën van toestellen en/of activiteiten (bingotoestellen, toestellen van klasse IV, amusementsspelen, verkoop van automaten, verkoop van software, herstelling van automaten en 'overige') om de realiteit van de verschillende activiteitsdomeinen van deze ondernemingen zo goed mogelijk weer te geven.

De categorie "Andere" geeft de inkomsten aan die deze ondernemingen uit niet-gokactiviteiten halen (bv. inkomsten uit onroerend goed).

Bingotoestellen vertegenwoordigen in 2021 op zich al 46% van de activiteiten van houders van een vergunning E. In 2020 waren ze nog goed voor 50% van die activiteiten.

Verdeling van de omzet uit de exploitatie van offline kansspelen 2021

Detail van activiteiten vergunningen E				
	2019	2020	2021	2020-2021
Bingotoestellen (GGR)	€181.110.860,10	€97.251.414,78	€95.990.400,24	-1,30%
Klasse IV (GGR)	€13.951.749,27	€4.552.013,12	€4.142.969,84	-8,99%
Amusementsspelen (GGR)	€26.604.506,68	€16.418.621,07	€16.319.056,32	-0,61%
Verkoop automaten	€19.150.552,11	€15.641.603,69	€13.586.578,10	-13,14%
Verkoop software	€11.709.076,00	€25.075.304,35	€34.949.404,42	39,38%
Herstelling automaten	€3.192.930,87	€1.745.691,34	€9.913.313,75	467,87%
Overige	€43.737.703,76	€35.382.903,08	€32.013.936,14	-9,52%
Totaal	€299.457.378,79	€196.067.551,43	€206.915.658,81	5,53%

De sluitingen als gevolg van de coronacrisis hebben een impact gehad op de exploitatie van kansspelen in cafés. De gegenereerde GGR voor de bingotoestellen en de andere kansspeldoestellen neemt over de hele lijn af.

De enige activiteiten die het beter deden waren de herstelling van toestellen en de verkoop van software. Die houden voornamelijk verband met het online segment en de stijgende cijfers zijn dus een verder bewijs van de groei van de *online* activiteit.

– Solvabiliteit

Een van de kwalitatieve voorwaarden waaraan de houder van een vergunning E moet voldoen, is een solvabiliteitsratio van meer dan 30%. Van de 183 vergunningen hebben er drie hun activiteiten in 2022 stopgezet en zijn er zeven natuurlijke personen voor wie een dergelijke berekening niet mogelijk is. De verificatie van hun financiële gegevens gebeurt dus met andere middelen, zoals via een analyse van hun belastingcertificaten of hun aangiften in de personenbelasting.

Van de overige 173 ondernemingen voldeden er 26 niet aan het percentage van 30%. Hiervan waren er acht buitenlandse ondernemingen. Tevens wordt opgemerkt dat drie ondernemingen hun jaarrekeningen voor het jaar 2021 niet hebben ingediend, zodat hun ratio niet kon worden bepaald. Tien buitenlandse ondernemingen hebben ook nagelaten hun financiële jaarverslagen aan de KSC te bezorgen. Hun situatie wordt door de KSC nauwlettend in het oog te houden.

In het algemeen zijn buitenlandse bedrijven meer dan vroeger bereid hun financiële gegevens in te dienen, waardoor de KSC hun ontwikkeling beter kan opvolgen.

4.6. WEDOPERATOREN (vergunningen F1 en F1+)

De verdeling tussen *offline* en *online* is, zoals reeds in andere categorieën werd vastgesteld, bij de wedoperatoren respectievelijk 37,50% en 62,50%. Het verschil is weliswaar groot, maar is minder uitgesproken dan voor de klassen A en B.

Activiteiten wedoperatoren 2021		
Offline (GGR)	€129.464.725,41	37,50 %
Online (GGR)	€215.740.449,20	62,50 %
Totaal	€345.205.174,61	100,00 %

% van GGR in verhouding tot de totale activiteit van de wedoperatoren					
	2017	2018	2019	2020	2021
Offline weddenschappen	57,42%	57,88%	60,34%	42,48%	37,50%
Online weddenschappen	42,58%	42,12%	39,66%	57,52%	62,50%
Totaal	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

In 2021 genereerden de wedoperatoren een totale GGR die 23,22% hoger lag dan het jaar daarvoor, maar dat was vooral het gevolg van de toename van *online* weddenschappen. *Offline* is de stijging veel beperkter en blijft de GGR een pak lager dan vóór 2020.

Evolutie en verdeling van de activiteiten van wedoperatoren						
	2017	2018	2019	2020	2021	2020-2021
Offline weddenschappen	€166.444.362,26	€189.514.917,07	€206.806.512,73	€119.004.868,68	€129.464.725,41	8,79 %
Online weddenschappen	€123.411.574,26	€137.926.842,85	€135.931.518,78	€161.158.744,08	€215.740.449,20	33,87 %
Totaal	€289.855.936,52	€327.441.759,92	€342.738.031,51	€280.163.612,76	€345.205.174,61	23,22 %

De top 10 wedoperatoren met de hoogste GGR zijn goed voor 92,60% van de totale GGR voor weddenschappen die *online* worden afgesloten.

Top 10 GGR online websites	
Website	GGR 2021
1	€65.601.408,74
2	€29.351.786,00
3	€24.500.705,00
4	€19.799.797,00
5	€17.341.861,00
6	€13.270.137,00
7	€10.250.864,75
8	€9.040.195,85
9	€5.351.659,00
10	€5.273.143,00

De tabel met aanvullende gegevens is vergelijkbaar met die voor vergunningen voor casino's en speelautomatenhallen, maar heeft alleen betrekking op *online* weddenschappen.

Aanvullende gegevens				
	2019	2020	2021	2020-2021
Aantal spelersrekeningen (*)	1.460.357	936.694	1.917.239	104,68 %
Totaal van online inzetten (in EUR) (**)	1.509.951.686,78	1.635.344.929,66	2.201.443.347	34,62 %
Gemiddeld aantal exploitatiedagen	365	366	365	-
Gemiddelde dagopbrengst (in EUR) (***)	372.415,12	440.324,44	591.070	34,24 %
Online GGR	135.931.518,78	161.158.744,08	215.740.449	33,87 %

(*) Een speler kan meerdere rekeningen hebben bij verschillende operatoren (1 rekening per operator en per speler toegestaan)

(**) Inzetten = eerste inzetten + opnieuw ingezette winsten

(***) Online GGR/gemiddeld aantal exploitatiedagen

In vergelijking met 2020 zijn de totale inzetten in 2021 met 34,62% gestegen. De gemiddelde daginkomsten stegen, voor alle websites, relatief gelijk (34,24%).

Gemiddeld werd voor elke online spelersrekening een bedrag van 1.148 EUR ingezet (daadwerkelijk ingezette bedragen + opnieuw ingezette winsten).

– Verdeling van de weddenschappen volgens plaats of type

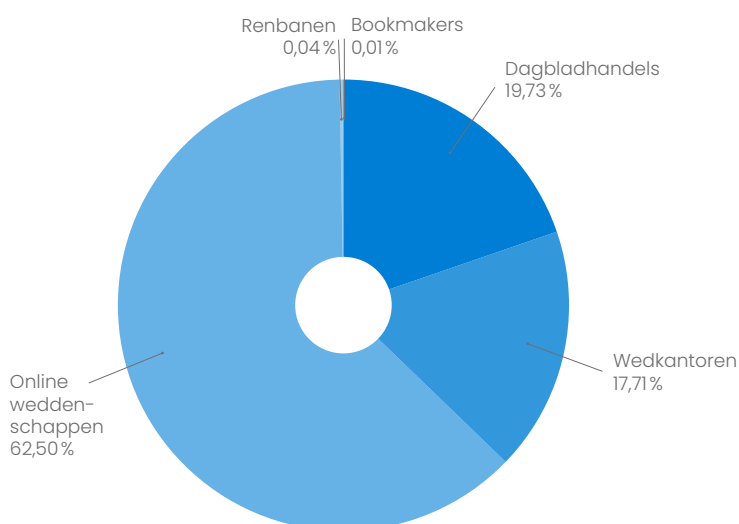
De volgende tabellen tonen de verdeling van de weddenschappen volgens hun locatie of type weddenschap.

– Volgens locatie

Met 62,20% van de totale GGR vertegenwoordigen online weddenschappen, net als in 2020, de belangrijkste activiteit, gevolgd door weddenschappen in dagbladhandels en vervolgens door wedkantoren. In 2021 vertegenwoordigden de bookmakers net als in voorgaande jaren een zeer klein aandeel. Ook de renbanen genereren zeer weinig inkomsten.

Verdeling van GGR volgens plaats 2021				
	Inzetten	Winsten	GGR	% GGR
Dagbladhandels	356.668.030,45 €	288.560.219,28 €	68.107.811,17 €	19,73 %
Wedkantoren	296.067.635,01 €	234.916.039,47 €	61.151.595,54 €	17,71 %
Online weddenschappen	2.201.443.347,00 €	1.985.702.897,80 €	215.740.449,20 €	62,50 %
Bookmakers	403.377,50 €	351.667,48 €	51.710,02 €	0,01 %
Renbanen	729.395,00 €	575.786,32 €	153.608,68 €	0,04 %
Totaal	2.855.311.784,96 €	2.510.106.610,35 €	345.205.174,61 €	100,00 %

Verdeling van GGR volgens plaats 2021

De sluiting van vestigingen als gevolg van de coronacrisis verklaart gedeeltelijk de daling van de GGR van de wedkantoren (-21%) en de stijging van de GGR van de dagbladhandels (+ 66%).

Evolutie en verdeling van GGR volgens plaats				
	2019	2020	2021	2020-2021
Dagbladhandels	€ 50.374.437,14	€ 40.880.048,38	€ 68.107.811,17	66,60 %
Wedkantoren	€ 146.325.296,01	€ 77.803.998,34	€ 61.151.595,54	-21,40 %
Online weddenschappen	€ 135.931.518,78	€ 161.158.744,08	€ 215.740.449,20	33,87 %
Bookmakers	€ 9.736.663,65	€ 10.136,74	€ 51.710,02	410,12 %
Renbanen	€ 370.115,93	€ 310.685,22	€ 153.608,68	-50,56 %
Totaal	€ 342.738.031,51	€ 280.163.612,76	€ 345.205.174,61	23,22 %

- Volgens type weddenschap

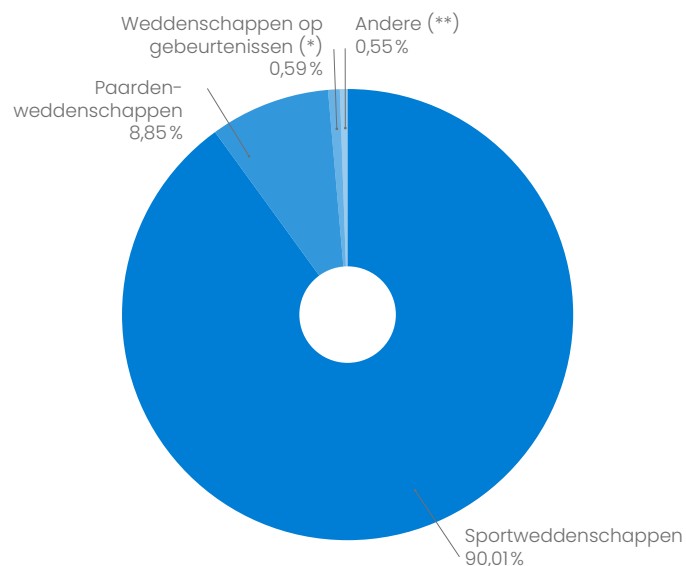
Het is niet verrassend dat sportweddenschappen het leeuwendeel voor hun rekening nemen met 90,01% van de totale GGR voor weddenschappen.

Verdeling van GGR volgens type weddenschap 2021				
	Inzetten	Winsten	GGR	% GGR
Sportweddenschappen	€ 2.655.409.087,56	€ 2.344.693.446,86	€ 310.715.640,70	90,01 %
Paardenweddenschappen	€ 164.898.988,75	€ 134.358.799,00	€ 30.540.189,75	8,85 %
Weddenschappen op gebeurtenissen (*)	€ 19.817.995,39	€ 17.767.035,80	€ 2.050.959,59	0,59 %
Overige (**)	€ 15.185.713,26	€ 13.287.328,69	€ 1.898.384,57	0,55 %
Totaal	€ 2.855.311.784,96	€ 2.510.106.610,35	€ 345.205.174,61	100,00 %

(*) Weddenschappen op gebeurtenissen zijn bijvoorbeeld weddenschappen over de naam van de volgende acteur in een film, de naam van het volgende kind van de koning enz.

(**) De categorie 'overige' omvat alles wat te maken heeft met virtuele weddenschappen, weddenschappen op e-sporten enz.

Verdeling van GGR volgens type weddenschap 2021

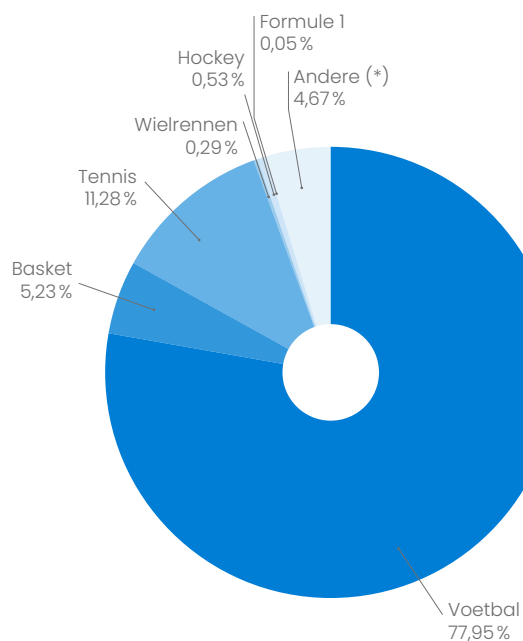

– Volgens type sport

Zoals te verwachten valt, is voetbal nog steeds de populairste sport voor gokkers (77,95% van de GGR).

Verdeling van GGR voor sportweddenschappen volgens sport 2021				
	Inzetten	Winsten	GGR	% GGR
Voetbal	1.781.783.403,33 EUR	1.539.580.881,63 EUR	242.202.521,70 EUR	77,95%
Tennis	393.227.037,94 EUR	358.187.859,15 EUR	35.039.178,79 EUR	11,28%
Basketbal	216.566.256,24 EUR	200.306.155,07 EUR	16.260.101,17 EUR	5,23%
Hockey	14.115.766,89 EUR	12.463.746,25 EUR	1.652.020,64 EUR	0,53%
Wielrennen	8.496.022,59 EUR	7.580.644,39 EUR	915.378,20 EUR	0,29%
Formule 1	1.444.571,28 EUR	1.296.578,54 EUR	147.992,74 EUR	0,05%
Overige	239.776.029,29 EUR	225.277.581,83 EUR	14.498.447,46 EUR	4,67%
Totaal	2.655.409.087,56 EUR	2.344.693.446,86 EUR	310.715.640,70 EUR	100,00%

Verdeling van GGR voor sportweddenschappen volgens sport 2021

– Solvabiliteit

Van de 30 houders van een vergunning F1 halen er vijf niet de vereiste solvabiliteitsratio (30% voor een offline vergunning en 40% voor een online vergunning), dat zijn er twee minder dan in 2020. Al deze ondernemingen werden gericht opgevolgd door het secretariaat van de KSC, waarbij rekening werd gehouden met de uitzonderlijke situatie als gevolg van de coronacrisis.

4.7. INRICHTING VAN KLASSE IV (vergunningen F2)

Er kan geen meerjarige vergelijking worden gemaakt van de evolutie van het omzetcijfer voor inrichtingen met een vergunning F2 op basis van hun jaarrekeningen, aangezien sommige uitbaters als natuurlijke persoon werkzaam zijn en dus geen balans publiceren. Bovendien maakt de exploitatie van kansspelen slechts een deel van de omzet van deze inrichtingen uit (dagbladhandels, renbanen). De inkomsten uit kansspelen worden echter opgenomen in de cijfers die door de houders van een vergunning F1 worden verstrekt.

4.8. MEDIA- EN TELEVISIESPELEN (vergunningen G)

De gegevens in verband met de enige vergunning G1 zijn te vinden in het hoofdstuk Administratie en vergunningen.

Zie H3. Vergunningen.

4.9. VERDELING VAN GGR TUSSEN GEÏDENTIFICEERDE EN ANONIEME SPELERS

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen geïdentificeerde en anonieme spelers. Identificatie bestaat voor alle online kansspelen en voor de fysieke casino's en speelautomatenhallen. Spelers blijven echter anoniem als ze spelen op plaatsen waar nog geen EPIS-controle bestaat, d.w.z. in wedkantoren, dagbladhandels en cafés.

De bedragen die door anonieme spelers werden ingezet zijn in 2021 licht gestegen, maar in verhouding neemt het aantal anonieme spelers af. Het is gedaald van 24,48% naar 20,89% en komt overeen met de verschuiving van *offline* (nog niet overal identiteitscontrole) naar *online* (wel overal identiteitscontrole) gokken.

2021	Offline	Online	Geïdentificeerde spelers	Anonieme spelers
Casino's	€58.870.424,46	€326.437.002,75	€385.307.427,21	
Speelautomatenhallen	€92.307.324,92	€237.896.514,62	€330.203.839,54	
Cafés (*)	€112.309.456,56			€112.309.456,56
Weddenschappen (**)	€133.607.695,25	€215.740.449,20	€215.740.449,20	€133.607.695,25
		Totaal	€931.251.715,95	€245.917.151,81
			79,11%	20,89%

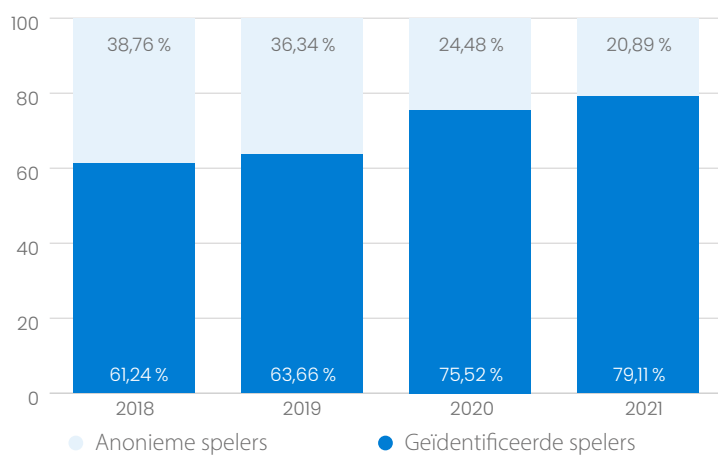
(*) Café: alleen bingotoestellen en amusementsspelen/spelen met beperkte inzet

(**) Weddenschappen: inclusief de speelautomaten in de wedkantoren

Evolutie van GGR volgens identificatie van spelers					
	2018	2019	2020	2021	2020-2021
Geïdentificeerde spelers	€ 685.760.240,75	€ 750.556.729,74	€ 731.868.467,75	931.251.715,95	27,24 %
Anonieme spelers	€ 433.972.585,12	€ 428.473.628,78	€ 237.226.917,65	245.917.151,81	3,66 %
Totaal	€ 1.119.732.825,87	€ 1.179.030.358,52	€ 969.095.385,40	1.177.168.867,76	21,47 %

Evolutie van identificatie van spelers

HOO

FDS

TUK

Controles
en sancties

5

5.1. ADMINISTRATIEVE EN GERECHTELIJKE CONTROLES

– Uitbreiding controlecel

De controlecel verwelkomde in 2022 vijf nieuwe waarnemers (twee NL – drie FR), wat het totale aantal op zes brengt, samen met twee administratieve assistenten.

In november werden twee nieuwe verbindingsofficieren bij de KSC gedetacheerd.

Zie 6.5. Politie.

– Controles in het kader van nieuwe reglementering

De wijzigingen in de regelgeving van kansspelen in 2022 hebben niet alleen grote gevolgen gehad voor de kanspelsector, maar ook voor de controlecel van de KSC:

Koninklijk besluit van 17/02/2022 tot vaststelling van de omschrijving van de nevenactiviteit uitgeoefend door dagbladhandelaars.

Zie 6.2. Aanneming van weddenschappen in dagbladhandels.

Sinds 05/03/2022 moeten dagbladhandels aan een aantal aanvullende regels voldoen als zij als strikt omschreven nevenactiviteit weddenschappen willen aannemen.

De controlecel voerde hierop sinds 5/03/2022 verschillende controles uit.

- 117 dagbladhandelaars werden aangeschreven om het aannemen van weddenschappen tijdelijk te stoppen, omdat de jaarlijkse inzetlimiet van 250.000 EUR was bereikt (maar 16 onder hen kregen eind 2022 bericht dat de activiteit hervat mocht worden, daar de financiële gegevens die door één organisator van weddenschappen aan de KSC werd overgemaakt niet correct waren, en een herberekening van de totale inzetten aantoonde dat de inzetlimiet alsnog niet was bereikt).
- Bij 25 dagbladhandelaars werd vastgesteld dat er geen 200 verschillende titels van dag-, week- en maandbladen te koop werden aangeboden – 6 onder hen leverden hun vergunning F2 vrijwillig in, 5 regulariseerden deze situatie – in de overige gevallen werd het dossier aan de cel sancties overgemaakt voor verder gevolg
- Bij 5 dagbladhandelaars werd vastgesteld dat er weddenschappen werden aangenomen tussen 20u en 6u, terwijl dat verboden is.

Koninklijk besluit van 20/03/2022 tot wijziging van twee koninklijke besluiten van 15/12/2004 met betrekking tot het EPIS-systeem en het toegangsregister.

Zie 6.2. EPIS wedkantoren.

Hierdoor werd de toegangscontrole via EPIS en registratie uitgebreid tot de vaste kansspelinrichtingen klasse IV vanaf 1/10/2022.

De controlecel controleerde sinds de invoering van de EPIS-controle en registratie 43 wedkantoren. Er werd vastgesteld dat de overgrote meerderheid van de kantoren op een correcte manier met deze nieuwe regels omgaat.

Tijdens de uitvoering van de eerste controles op het terrein werd evenwel vastgesteld dat in enkele kantoren nog geen mogelijkheid was om een EPIS-controle en een registratie van het cliënteel te doen, bij gebrek aan een geschikt informaticasysteem. Via analyse van de EPIS-logs en de dagelijks overgemaakte financiële gegevens uit de vaste kansspelinrichtingen klasse IV, stelde de controlecel vast dat voor 12 vaste kansspelinrichtingen klasse IV nog geen enkele EPIS-controle was verricht. Deze kantoren werden op 7/10/2022 verzocht om tot onmiddellijke sluiting over te gaan, en dit tot de situatie wordt geregulariseerd.

Vanaf november 2022 is de controlecel overgeschakeld op het verbaliseren van exploitanten van de inrichtingen waar flagrante inbreuken op de EPIS-controle en registratie werden vastgesteld. Dit was het geval voor 2 vergunninghouders F2.

Ten gevolge van de beschikking van de Rechtbank van Eerste Aanleg van Namen werden de controles in de wedkantoren, evenals de sanctieprocedures, opgeschort¹⁷.

Koninklijk besluit van 19/06/2022 tot vaststelling van de nadere regels voor de raadpleging van de Centrale voor Kredieten aan Particulieren door de KSC en tot wijziging van de bepalingen betreffende de beperking van de online kansspelen de bepalingen inzake de stortingslimiet voor online spelers.

Zie 6.2. Speellimiet

Sinds 20/10/2022 geldt voor elke speler een wekelijkse speellimiet van 200 EUR per website. Deze speellimiet kan op verzoek van de speler worden opgeheven indien de speler niet bij de Centrale voor Kredieten aan Particulieren is gekend als wanbetaler. De KSC treedt voor deze consultatie op als tussenschakel tussen de operatoren en de Nationale Bank van België.

Bij een aantal online operatoren werd op 20/10/2022 een abnormale verhouding tussen het aantal verzoeken tot opheffing van de stortingslimiet en het aantal aangemelde spelers vastgesteld. Na verdere analyse en het inwinnen van bijkomende informatie bij de operatoren bleek dat deze operatoren hun klanten voor 20/10/2022 proactief de mogelijkheid hadden geboden om te verzoeken om de opheffing van de wekelijkse speellimiet. Er werd beslist de verkregen verzoeken van 20/10/2022 voor deze

¹⁷ Beschikking van de Rechtbank van Eerste Aanleg van Namen d.d. 17/01/2023, zetelend in kortgeding en bij voorraad.

operatoren te annuleren, waarna de betrokken spelers op eigen initiatief een nieuw verzoek konden indienen.

Sinds de inwerkingtreding van de nieuwe speellimiet, ontving de controlecel 3 klachten van spelers die ondanks hun registratie bij de Nationale Bank van België toch een opheffing van de stortingslimiet hadden gekregen. Een problematische communicatie tussen de Nationale Bank van België en de KSC bleek de oorzaak, en er kon geen inbreuk in hoofde van de operatoren worden vastgesteld. Op eenvoudig verzoek van de controlecel werd de speellimiet voor deze spelers onmiddellijk terug op 200 EUR per week gezet.

– Andere controleacties

De administratieve en gerechtelijke controlecel voerde naast de bovenstaande controles ook controles uit bij diverse operatoren, waaronder in 2 casino's, 33 speelautomatenhallen, 32 drankgelegenheden en 13 wedkantoren (vóór de inwerkingtreding van de regelgeving rond EPIS in de wedkantoren). De inbreuken die werden vastgesteld, zijn van diverse aard, zoals:

- het ontbreken van folders over de bescherming van de spelers,
- het niet correct bijhouden van inzetten boven de 1000 EUR in de wedkantoren,
- de tewerkstelling van personeel zonder aanmelding voor een vergunning D bij de KSC,
- het niet hebben van een videobewakingsstelsel, enz.

De gerichte controle van bepaalde drankgelegenheden resulteerde in een groot aantal gevallen in de vaststelling van exploitatie van kansspelen zonder hiervoor over de vereiste vergunning C te beschikken.

De controlecel onderzocht daarnaast 28 klachten van spelers over een mogelijke inbreuk op de toepassing van de wekelijkse stortingslimiet van 500 EUR (dus voorafgaand aan de nieuwe regels die sinds 20/10/2022 van kracht zijn). Omdat bij gebrek aan uitvoering van artikel 55/1 van de Kansspelwet niet duidelijk was of de wekelijkse stortingslimiet al dan niet kon worden verhoogd, heeft de KSC beslist om enkel voor de inbreuken begaan na 24/06/2022 (datum publicatie website samenvatting rechtspraak arrest Raad van State die hierover duidelijkheid bracht) een sanctieprocedure op te starten.

Zie H6 – Juridische ontwikkelingen.

– Strijd tegen illegale goksites

Ook in 2022 zette de controlecel verder in op het bestrijden van illegale online kansspelen. Net zoals in 2021 werden exploitanten hierbij in eerste instantie verzocht om hun illegaal aanbod dat beschikbaar was voor spelers vanuit België op vrijwillige basis te stoppen. Hiertoe zijn in 2022 in totaal 141 websites aangeschreven, waarvan 108 effectief op dit verzoek zijn ingegaan.

Tegen de illegale websites die niet op dit verzoek ingingen, is een proces-verbaal opgesteld. Deze websites zijn eveneens aan de zwarte lijst van de KSC toegevoegd. Nadien werden de ISP's verzocht om de toegang tot deze websites vanuit België te blokkeren en werden de processen-verbaal bezorgd aan het parket. Er werden in 2022 in totaal 98 websites aan de zwarte lijst toegevoegd. Tegen deze illegale operatoren werd door de KSC een sanctieprocedure opgestart met het oog op het opleggen van een administratieve geldboete.

– Tickets via helpdesk

In 2022 verwerkte de controlecel 897 tickets via de helpdesk, die informatie en vragen kunnen bevatten van spelers, exploitanten of instellingen, alsook klachten of informatie van externe entiteiten. In 2021 waren dat 972 tickets. Sommige van deze tickets hadden ook betrekking op individuele geschillen tussen burgers en operatoren waarvoor de KSC helaas niet bevoegd is.

– Controlerapporten en processen-verbaal van de controlecel

De administratieve en gerechtelijke controlecel stelde in 2022 in totaal 377 administratieve rapporten op wegens inbreuken op de kansspelwet of de uitvoeringsbesluiten ervan, en ook 118 (aanvankelijke¹⁸ of navolgende¹⁹) processen-verbaal.

– Processen-verbaal van de verbindingsofficieren

De verbindingsofficieren op hun beurt stelden 110 processen-verbaal op in 23 procedures, en gingen over tot inbeslagname van het materiaal dat werd gebruikt bij het plegen van de inbreuk inzake exploitatie van kansspelen. Volgende stukken werden in beslag genomen:

- 34 bingotoestellen
- 30 kansspeltoestellen met verminderde inzet
- 4 illegale slotmachines
- 1 scherm gebruikt voor illegale kansspelen
- 3 toestellen 3.3
- 7 illegale wedterminals
- 1 pc waarop illegale weddenschappen werden aangeboden.

De verbindingsofficieren staan in voor de contacten tussen de geïntegreerde politie en de KSC en beantwoordden in die hoedanigheid verschillende vragen in het kader van lopende gerechtelijke en opsporingsonderzoeken.

Zij wisselden ook informatie uit met het DJSOC-team (verantwoordelijk voor sportfraude en zware criminaliteit).

¹⁸ Een aanvankelijk proces-verbaal betreft het eerste proces-verbaal dat lastens een overtreder voor een bepaalde inbreuk wordt opgesteld.

¹⁹ Een navolgend proces-verbaal bevat bijkomende onderzoeksdaden (bv. verhoor, inbeslagname) in eenzelfde onderzoek.

5.2. TECHNISCHE CONTROLES

De dienst Technische evaluatie is verantwoordelijk voor alle technische aspecten van de kansspelen.

Van zodra een fabrikant een nieuw kansspeltoestel op de Belgische markt wil brengen, moet worden nagegaan of dit toestel reglementair is en moet de fabrikant of leverancier hiervoor een modelgoedkeuring aanvragen bij de KSC. Vervolgens moeten de toestellen grondig aan een metronomische analyse onderworpen worden, ofwel in het laboratorium van de dienst Technische evaluatie, ofwel door een erkende geaccrediteerde instelling.

Eens de modelgoedkeuring is afgeleverd, kunnen deze toestellen verkocht. Vervolgens worden zij gecontroleerd door de KSC of door een erkend laboratorium voordat zij in gebruik worden genomen. Ten slotte worden zij nog periodiek gecontroleerd om na te gaan of zij nog steeds aan de geldende voorschriften voldoen.

– Modelgoedkeuringen

In 2022 heeft de dienst Technische evaluatie 10 modellen goedgekeurd. In dat aantal is geen rekening gehouden met updates van reeds goedgekeurde dossiers (programma-updates als gevolg van bugfixes enz.).

Klasse	Nieuwe modelgoedkeuringen
I	1
II	5
III	3
IV	1
Totaal	10

Het geringe aantal nieuwe modelgoedkeuringen is voornamelijk te wijten aan de vernietiging door de Raad van State van bepaalde daarmee verband houdende regels (gebruik van factor 1,36, cashless systeem, virtuele weddenschappen enz.).

Zie 6.3. Andere ontwikkelingen – Divers

Voordat een modelgoedkeuring wordt afgeleverd, kan een kansspeltoestel voor klasse II, III of IV op vraag van de fabrikant en mits goedkeuring van de KSC in test worden opgesteld. In 2022 werden acht aanvragen voor het testen van nieuwe machinemodellen behandeld, waarbij er voor twee een verlenging werd gevraagd.

– Vergunning voor tafelspelen in casino's

Voor het casino van Namen werden twee vergunningsaanvragen voor tafelspelen ingediend en door de KSC goedgekeurd.

– Controles ter plaatse

De controles vóór de ingebruikneming van een inrichting van klasse I (eerste controles) worden uitgevoerd door de dienst Technische evaluatie. Voor de andere klassen worden ze uitgevoerd door een erkende instantie die de cijfers aanlevert.

– Eerste controles

Klasse	Nieuwe automaten of ombouwsets
I	65
II	861
III	1305
IV	214

– Periodieke controles

In de kansspelinrichtingen klasse I worden alle geëxploiteerde toestellen jaarlijks aan een herijk onderworpen, waarbij wordt gecontroleerd of de toestellen nog voldoen aan de wettelijke voorschriften.

De tabel hieronder bevat de door de dienst Technische evaluatie uitgevoerde eerste ijkingen en herijkingen per casino.

	Eerste	Periodieke
Blankenberge	10	130
Brussel	/	459
Chaudfontaine	13	109
Dinant	10	176
Knokke	2	142
Middelkerke	13	133
Namen	/	225
Oostende	12	234
Spa	5	87
Totaal	65	1695

Het casino van Middelkerke wordt sinds 1/7/2022 uitgebaat door de groep Partouche. Voordien exploiteerde de groep Partouche het casino in Oostende. Toen deze vergunning afliep, werden de toestellen uit het casino in Oostende gestockeerd. Toen Partouche de vergunning voor het casino in Middelkerke in handen kreeg, werd een groot deel van de gestockeerde toestellen in Middelkerke geplaatst en werd een periodieke controle uitgevoerd.

Het casino van Knokke veranderde op 1/11/2022 van vergunning E.

Die periodieke controles brachten 63 overtredingen op de voorschriften aan het licht: 16 automaten hadden een defecte CPU-schakelaar en 47 andere vertoonden configuratiefouten waarvoor de controlecel een aanpassing vroeg.

5.3. SANCTIEPROCEDURES GEOPEND EN AFGESLOTEN IN 2022

De KSC heeft de bevoegdheid te sanctioneren in geval van inbreuken op de Kansspelwet en haar uitvoeringsbesluiten. Deze bevoegdheid vloeit voort uit artikel 15/2 en 15/3 van de Kansspelwet, waarbij het mogelijk is een administratieve sanctie uit te spreken (artikel 15/2) en/of, in geval de inbreuk een strafrechtelijk karakter heeft, een administratieve geldboete (artikel 15/3) op te leggen.

De KSC startte in 2022 in totaal 137 sanctieprocedures op, en dit in het kader van 84 controledossiers.

In 2022 heeft de KSC al 81 uitspraken kunnen doen in deze procedures.

Deze procedures hebben voornamelijk betrekking op:

– Illegale websites

Er werden aan de KSC voorgesteld om in 44 controledossiers een sanctieprocedure op te starten ten aanzien van 31 buitenlandse operatoren. De KSC besliste uiteindelijk om tegen 23 operatoren over te gaan tot een effectieve opstart. In de acht andere dossiers werd geen procedure opgestart wegens onvoldoende bewijs. Eind 2022 werden 18 procedures reeds afgerond.

Er werden in het kader van deze procedures administratieve geldboetes opgelegd voor een totaalbedrag van 1.410.000 EUR.

– Illegale exploitatie in cafés

In 2022 werden 18 procedures ingeleid tegen caféhouders of plaatsers wegens de exploitatie van illegale automaten. Eind 2022 waren al 4 beslissingen genomen.

– Organisatie en deelname illegale kansspelen

De KSC heeft sanctieprocedures ingeleid tegen drie personen die illegale pokerspelen organiseerden en tegen 32 anderen die daaraan deelnamen. Eind 2022 waren 16 beslissingen genomen.

– Schijndagbladhandels

In de strijd tegen de valse dagbladhandelaars startte de KSC tegen 23 vergunninghouders F2 een sanctieprocedure op. Er werden 14 vergunningen F2 ingetrokken, 1 vergunninghouder kreeg een waarschuwing en in 5 dossiers werd geen sanctie opgelegd omdat de vergunning vrijwillig werd ingeleverd. Drie vergunninghouders kregen, op basis van vaststellingen uit 2021, een administratieve geldboete opgelegd.

Daarnaast kreeg één exploitant van een dagbladhandel een administratieve boete opgelegd wegens het onrechtmatig verstrekken van krediet aan een speler.

– Inbreuken vergunninghouders

De overige opgestarte sanctieprocedures betreffen verschillende types van vergunninghouders die, omwille van vastgestelde inbreuken een sanctie opgelegd kregen. Er werd op basis van de in 2022 opgestarte sancties een totaalbedrag van 1.441.808 EUR aan administratieve geldboetes opgelegd.

– Andere inbreuken

Daarnaast werden nog eens 23 sanctieprocedures ingeleid voor diverse inbreuken.

5.4. SANCTIEPROCEDURES GEOPEND IN 2021 EN AFGESLOTEN IN 2022

In 2022 zijn ook beslissingen genomen in 52 sanctieprocedures die in 2021 waren ingeleid. Deze hadden opnieuw betrekking op verschillende soorten inbreuken, waaronder de illegale exploitatie van online kansspelen, het plaatsen van weddenschappen in schijndagbladhandels, kredietverlening en foutieve registratie van weddenschappen van meer dan 1.000 EUR bij een wedkantoor. In dit verband zijn twee waarschuwingen, één intrekking en vijf schorsingen van vergunningen en 38 administratieve boetes (voor een totaalbedrag van 2.832.182 EUR) opgelegd. In zes procedures vond de KSC onvoldoende bewijs voor inbreuken.

5.5. BOETES

Op basis van de in 2021 en 2022 ingeleide procedures is een recordbedrag van 4.613.030 EUR aan administratieve boetes opgelegd.

Slechts een klein deel van dit bedrag is tot dusver betaald, aangezien de invordering bij illegale online operatoren (die goed zijn voor 99% van het totale bedrag aan onbetaalde boetes) zeer moeilijk is, aangezien zij zich in het buitenland bevinden.

Tegen sommige beslissingen is beroep aangetekend, waardoor de inning van de boete tijdelijk is opgeschort, terwijl in andere gevallen de betrokken operatoren een betalingsregeling konden genieten. De dossiers van de wanbetalers zijn doorgestuurd naar de FOD Financiën voor inning.

Opgestarte sancties per jaar en hun resultaat*

Jaar	Totale opstart	Opstart adm. sanctie	Effectieve adm. sanctie	Zonder voorwerp	Opstart adm. boete	Opgelegde adm. boete	Zonder voorwerp	Bedrag	Geïnd bedrag
2018	18	13	9	4	5	5	0	€12.000	€2.000
2019	54	16	10	6	38	33	5	€105.774	€40.274
2020	60	20	15	5	40	29	11	€65.948	€8.798
2021	118	43	33	10	75	69	6	€3.081.222	€153.614
2022	137	42	28	4	95	47	2	€1.531.808	€187.400
Totaal								€4.796.752	€392.086

* Hierbij wordt geen rekening gehouden met het jaartal van uitspraak. Dat maakt dat de cijfers soms verschillen van wat in de tekst is opgenomen.

HOO

FDS

TUK

Juridische
ontwikkelingen

6

6.1. WIJZIGINGEN KANSSPELWET

– Wet van 30/07/2022 om Justitie menselijker, sneller en straffer te maken II

De Wet van 30/07/2022 om Justitie menselijker, sneller en straffer te maken II, voorziet enkele wijzigingen in het EPIS-systeem en de registratie van spelers. Zo wordt het nemen van foto's aan de ingang van de kansspel-inrichtingen verplicht gesteld, wordt het doel van het door de inrichtingen bijgehouden toegangsregister uitdrukkelijk omschreven, wordt de KSC aangewezen als beheerder van het EPIS-systeem en wordt ook de bewaartermijn van de gegevens en van het identiteitsbewijs verlengd tot 10 jaar.

Deze bepalingen zijn in werking getreden op 18/08/2022 en zijn het voorwerp van drie **juridische procedures voor het Grondwettelijk Hof**. Het schorsingsverzoek werd afgewezen omdat de gestelde schade niet voortvloeit uit de toepassing van artikel 41 van de wet van 30/07/2022 maar uit het koninklijk besluit EPIS klasse IV van 20/03/2022. De verzoeken tot nietigverklaring zijn nog hangende.

– Wet van 6/12/2022 om Justitie menselijker, sneller en straffer te maken IIbis

Ook de Wet van 6/12/2022 om Justitie menselijker, sneller en straffer te maken IIbis, voorziet enkele wijzigingen aan de Kansspelwet. Zo worden inbreuken op de regels over reclame strafbaar.

De wet van 6/12/2022 introduceert de mogelijkheid voor de KSC om een voorwaardelijke straf op te leggen in het kader van een administratieve sanctie.

Ten slotte bepaalt de wet van 6/12/2022 dat betalingen in de fysieke kansspelinrichtingen verplicht via elektronisch weg dienen te gebeuren vanaf 3.000 EUR (vroeger was dit 10.000 EUR).

Deze bepalingen zijn in werking getreden op 31/12/2022.

6.2 NIEUWE KONINKLIJKE BESLUITEN

– Aanneming van weddenschappen in dagbladhandels

De kwestie van de schijndagbladhandels wordt al jaren aan de kaak gesteld.

Op 23/02/2022 werd het *Koninklijk besluit van 17/02/2022 tot vaststelling van de omschrijving van de nevenactiviteit uitgeoefend door boekhandelaars*, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. De KSC is uiteraard verheugd dat er eindelijk een reglementering is die tegemoetkomt aan het probleem van de schijndagbladhandels. De bepalingen over het minimumaantal perstitels, de jaarlijkse omzet uit de verkoop ervan en het jaarlijkse plafond voor mogelijke weddenschappen zijn efficiënte middelen om de schijndagbladhandels te weren. Zie H6 – Controles en sancties.

De KSC stelde echter vast dat het koninklijk besluit enkele fouten en onnauwkeurigheden bevatte. De regering heeft deze gedeeltelijk rechtgezet in een op 3/03/2022 gepubliceerd erratum.

Er werd echter geen rekening gehouden met de **opmerkingen** van de KSC en bepaalde regels blijven buiten toepassing, zoals artikel 3, dat bepaalt dat “de omzet uit het aangaan van weddenschappen niet meer dan 20% van de totale omzet mag bedragen”, terwijl artikel 6 bepaalt dat “de jaarlijkse inkomsten uit het aangaan van weddenschappen niet meer dan 20% van de totale omzet mogen bedragen”. In een brief aan de minister van Justitie op 14/12/2022 heeft de KSC gewezen op de noodzaak om deze fout en het gebrek aan toegevoegde waarde voor de bestrijding van schijndagbladhandels recht te zetten, rekening houdend met de andere voorwaarden die zijn voorzien in het koninklijk besluit van 17/02/2022.

De publicatie van het koninklijk besluit en de bijhorende rechtzetting hebben aanleiding gegeven tot tien **juridische procedures**, waarvan er acht nog hangende zijn.

– EPIS wedkantoren

De invoering van de EPIS-controle in wedkantoren was reeds ingevoegd in de Wet van 7/05/2019 tot wijziging van de Kansspelwet maar werd in de praktijk niet toegepast wegens gebrek aan uitvoeringsbesluiten. Op 28/03/2022 werd het koninklijk besluit van 20/03/2022 gepubliceerd tot wijziging van twee koninklijke besluiten van 15/12/2004 met betrekking tot het EPIS-systeem en het toegangsregister.

Omdat dit besluit onvolkomenheden bevatte die rechtsonzekerheid met zich meebrachten, richtte de KSC op 21/04/2022 een schrijven aan de minister met het verzoek om dringend een aantal aanpassingen aan het besluit aan te brengen. Zo waarschuwde de KSC dat de Nederlandstalige en Franstalige tekst niet overeenstemde, dat artikel 12 contra legem was en dat artikel 15 onvolledig was omdat het geen melding maakte van de kansspelinrichtingen klasse IV.

Omdat de inwerkingtreding van het koninklijk besluit met rasse schreden naderde en nog steeds geen rechtzetting was gepubliceerd, kon de KSC niet anders dan een communicatienota voor de operatoren op te stellen die op 9/09/2022 op haar website werd gepubliceerd. Deze nota was louter praktisch bedoeld en moest een antwoord bieden op de vele vragen die door de sector werden gesteld.

In juli 2022 werden in de Kansspelwet een aantal wijzigingen aangebracht²⁰ in de artikelen 55 en 62. Zo werd onder meer voorzien dat bij elk bezoek een foto van de speler wordt genomen en bewaard in het toegangsregister.

Zie 6.1. Wijzigingen Kansspelwet.

Tot slot werd op 26/09/2022 het koninklijk besluit van 06/09/2022 gepubliceerd, dat drie fouten corrigeert die in de twee koninklijke besluiten van 15/12/2004 over het EPIS-systeem stonden.

De KSC betreunde dat dit koninklijk besluit slechts enkele dagen voor de inwerkingtreding van het nieuwe systeem werd gepubliceerd.

Tegen deze nieuwe regeling zijn verschillende **juridische procedures** aanhangig gemaakt bij de burgerlijke rechtbanken en de Raad van State. Deze procedures betreffen voornamelijk schendingen van de GDPR.

In januari 2023 kreeg de Belgische staat het bevel om voorlopig geen controles uit te voeren en geen sancties op te leggen op grond van deze regelgeving²¹. Het resultaat is dat de spelers helemaal niet meer beschermd worden, wat natuurlijk zeer betreuenswaardig is.

In het licht van de diverse adviezen van de Gegevensbeschermingsautoriteit²², bracht de KSC op 30/11/2022 **op vraag van de minister een advies** uit over de mogelijkheid tot **modernisering van het EPIS-informatiesysteem en het toegangsregister**.

In dit advies becommentarieerde de KSC grondig de opmerkingen van de Gegevensbeschermingsautoriteit waarbij het nemen en bewaren van een foto van de bezoekers in vraag werd gesteld en waarbij de invoering van verplichte elektronische authenticatie als alternatieve technologische oplossing werd voorgesteld.

Aangezien het nemen en bewaren van een foto van het cliënteel enerzijds van essentieel belang is voor de a posteriori controle inzake de toepassing van EPIS en dus voor de bescherming van de spelers en anderzijds het gebruik van eID in de praktijk niet verplicht kan worden (omdat het o.a. aanleiding zou kunnen geven tot discriminatie van klanten die niet over een eID beschikken), concludeerde de KSC dat noch het bestaan van het toegangsregister, noch het nemen en bewaren van de foto kon worden geschrapt of vervangen. Wel noemde de KSC de mogelijkheid om bepaalde persoonsgegevens uit het register te verwijderen, zoals het adres en het beroep van de speler, en gaf de aanbeveling om de bewaartermijn van de gegevens in het register te beperken tot vijf jaar.

Dit advies werd eind november 2022 aan de minister overgemaakt.

²⁰ Hoofdstuk 10 van de wet om Justitie menselijker, sneller en straffer te maken II

²¹ Beschikking van het Gerecht van eerste aanleg van Namen van 17/01/2023.

²² Resp. advies nr. 178 van 4/10/2021, advies nr. 65 van 1/04/2022 en advies nr. 113/2022 van 3/06/2022. In antwoord op het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van twee koninklijke besluiten van 15/12/2004 betreffende het EPIS-systeem en het toegangsregister, op het wetsontwerp van 1/02/2022 met amendementen nrs. 7 en 12, en in antwoord op het ontwerp van de wet om Justitie menselijker, sneller en straffer te maken II.

– Speellimiet

De verplichting om met een speellimiet te werken, bestaat al sinds 2019²³. Omdat de Koning nog geen uitvoering had gegeven aan 55/1 van de Kansspelwet, oordeelde de KSC dat het onmogelijk was om te verifiëren of een speler als wanbetaler gekend is bij de Nationale Bank van België. Het was dus, volgens de KSC, niet mogelijk voor spelers om hun limiet van 500 EUR/week te verhogen.

De operatoren van hun kant meenden dat artikel 6 van het koninklijk besluit van 25/10/2018 onmiddellijk in werking was getreden en de limiet dus met onmiddellijke ingang kon worden verhoogd, zelfs al was er, bij gebrek aan een koninklijk besluit bij artikel 55/1, nog geen link met de Nationale Bank mogelijk.

Deze juridische onduidelijkheid had talrijke **juridische procedures** voor de Raad van State tot gevolg waarbij de tegengestelde auditoraatsverslagen bewijs zijn van de complexiteit van dit dossier. Terwijl de auditeur voor de Nederlandstalige kamer oordeelde dat de speellimiet niet kon worden verhoogd omdat de 'onmogelijkheid tot nazicht (bij de Nationale Bank) ervoor zorgt dat een noodzakelijke voorwaarde voor de verhoging van de speellimiet niet vervuld kan worden'²⁴, oordeelde de auditeur voor de Franstalige kamer daarentegen dat 'niets eraan in de weg stond dat al gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om te limiet te verhogen aangezien de elektronische aanvraag bij de Nationale Bank geen specifiek computersysteem vereist zodat dit bijvoorbeeld per e-mail kan gebeuren.'²⁵

In zijn arresten van mei en juni 2022 heeft de Raad van State geoordeeld dat de KSC niet in de mogelijkheid was om een verhoging van een speellimiet toe te staan.²⁶ Tegen het koninklijk besluit van 25/10/2018 en het daaraan gelieerde openbare standpunt van de KSC, zijn nog steeds zes **juridische procedures** lopende.

Aan deze periode van rechtsonzekerheid kwam eindelijk een einde door de publicatie op 20/07/2022 van het *koninklijk besluit van 19/06/2022 tot vaststelling van de nadere regels voor de raadpleging van de Centrale voor Kredieten aan Particulieren door de KSC en tot wijziging van de bepalingen betreffende de beperking van de online kansspelen*. In dit besluit werd de speellimiet van 500 EUR per week en per speler naar 200 EUR per website verlaagd en betreft het geen overkoepelende speellimiet meer aangezien de toepassing ervan niet haalbaar was²⁷. Er werd eveneens uitvoering gegeven aan artikel 55/1 van de Kansspelwet dat de KSC toelaat bij de Nationale Bank te verifiëren of een speler die een verhoging vraagt van zijn speellimiet, als wanbetaler geregistreerd staat in de Centrale voor kredieten aan particulieren.

Niettegenstaande er eindelijk meer rechtszekerheid is ontstaan, blijft de KSC voorstander om de spelers die als wanbetaler gekend zijn, integraal op te nemen in de EPIS-databank zodat zij beter worden beschermd.²⁸ De KSC had dit in haar adviezen van 2021 voorgesteld. Bovendien waarschuwde de KSC dat de kosten voor deze consultatie exponentieel zullen toenemen en financieel onverantwoord zullen worden.

Eind 2022 liepen twee **juridische procedures** tegen het nieuwe koninklijk besluit van 19/06/2022.

²³ Zie artikel 6 van het koninklijk besluit van 25/10/2018 betreffende de voorwaarden voor het uitbaten van kansspelen en weddenschappen via informatiemaatschappij-instrumenten

²⁴ Verslag auditeur van 30 maart 2021, nr. A/A 230.510/VII-40.793.

²⁵ Verslag auditeur van 18 februari 2021, nr. G/A 230.496/XI-22.930.

²⁶ RvS 12/05/2022, nr. 253.721; RvS 12/05/2022, nr. 253.722; RvS 12/05/2022, nr. 253; RvS 27/06/2022, nr. 254.128. Voor meer informatie over deze rechtspraak, zie de **publicatie** hierover op de website van de KSC.

²⁷ Zie ook het ambtshalve advies van de KSC van april 2021 betreffende de uitvoerbaarheid van de overkoepelende speellimiet.

²⁸ Zie haar adviezen van 2021 over de speellimiet zoals bedoeld in artikel 6, §1, 1°, a) van het koninklijk besluit van 25/10/2018 betreffende de voorwaarden voor het uitbaten van kansspelen en weddenschappen via informatiemaatschappij-instrumenten.

– Maximum aantal inrichters van weddenschappen

Overeenkomstig artikel 43/3, §2 van de Kansspelwet stelt de Koning het maximaal aantal inrichters F1 vast, voor de periodes die hij bepaalt, op basis van criteria die ertoe strekken het aanbod te beperken ter bescherming van de speler en ter garantie van een doeltreffende controle.

Het maximum aantal vergunningen werd bij KB van 22/12/2010 voor het eerst vastgesteld op 34 vergunningen voor de periode van 1/01/2011 tot 1/01/2020. Door de toenmalige politieke omstandigheden, kon dit KB pas gewijzigd worden op 14/01/2021. Er werd gekozen voor een beperkte periode van 2,5 jaar om de continuïteit van het beleid te garanderen. De Koning beperkte aldus het aantal vergunningen klasse F1 tot 31 voor de periode van 1/01/2020 tot 31/07/2022.

Bij schrijven van 16/03/2022 informeerde de KSC de minister dat de periode die eerder door de Koning werd vastgelegd, haar einde naderde en dat dus dringend een nieuw regelgevend initiatief diende te worden genomen.

Op 25/08/2022 werd een wijzigingsbesluit gepubliceerd waarbij het maximum aantal inrichters van weddenschappen werd vastgelegd op 30 voor de periode van 31/07/2022 tot 31/07/2031. Het besluit trad in werking op 31/07/2022.

– Bijdragen

Om de KSC te financieren, betalen de vergunninghouders bijdragen, waarvan de voorwaarden en de bedragen jaarlijks door de Koning worden vastgesteld. In dit verband werden in 2022 twee besluiten aangenomen: het koninklijk besluit van 27/01/2022 betreffende de bijdrage in de werkings-, personeels- en oprichtingskosten van de KSC verschuldigd door de houders van de vergunningen klasse A, A+, B, B+, C, E, F1, F1+, F2, G1 en G2 voor het burgerlijk jaar 2021 en het koninklijk besluit van 16/11/2022 betreffende de bijdrage in de werkings-, personeels- en oprichtingskosten van de KSC verschuldigd door de houders van de vergunningen klasse A, A+, B, B+, C, E, F1, F1+, F2, G1 en G2 voor het burgerlijk jaar 2023.

Een verzoekschrift tot nietigverklaring van de wet van 30/05/2021 tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 28/01/2021 betreffende de bijdrage in de werkings-, personeels- en oprichtingskosten van de KSC verschuldigd door de houders van de vergunningen klasse A, A+, B, B+, C, E, F1, F1+, F2, G1 en G2 voor het burgerlijk jaar 2021 werd door het Grondwettelijk Hof verworpen omdat uit het feit dat de exploitatie van een kansspelinrichting niet samenvalt met de volledige werkingsperiode niet kan worden afgeleid dat de vergoeding niet in verhouding zou staan tot de kosten of de waarde van de door de KSC geleverde diensten.²⁹

²⁹ Arrest van het Grondwettelijk Hof van 7/07/2022, nr. 94/2022.

6.3. ANDERE ONTWIKKELINGEN

– Wetsvoorstellen 55K0384 hangende bij de Kamer

In 2020 werd de voorzitter van de KSC door de Kamercommissie Justitie uitgenodigd om haar mening te geven over diverse wetsvoorstellen tot wijziging van de Kansspelwet 55K0384.

In februari 2022 stonden deze voorstellen opnieuw op de agenda van de Commissie Justitie en werden diverse amendementen ingediend. De KSC heeft daarom de Kamer verzocht om een nieuw advies te mogen uitbrengen.

Dit advies, dat op 25/02/2022 naar de Commissie Justitie van de Kamer is gestuurd, behandelt de volgende punten:

- verbod op zogenaamde 3.3-toestellen,
- cumulverbod voor goksites,
- omschrijving en verbod op bonussen,
- uitbreiding van de EPIS-controle tot weddenschappen op renbanen en in dagbladhandels,
- terugbetaling van de integrale inzet aan personen die de wettelijke gokleeftijd nog niet hebben bereikt.

– Reclame

Omdat de regering een ontwerp van besluit over reclame op kansspelen had aangekondigd, richtte de KSC op 5/04/2022 een schrijven aan de regering met een aantal aanbevelingen om deze kwestie zo goed mogelijk aan te pakken.

In deze brief beklemtoonde de KSC dat ze voorstander is van een verscherping van de maatregelen en dat deze op de eerste plaats gericht moeten zijn op de meest kwetsbare doelgroepen (jongeren, uitgesloten spelers, ...) en tot doel moeten hebben om de hoeveelheid reclame in te perken.

De KSC wees er ook op dat het van groot belang is om te werken met algemene richtlijnen eerder dan bepaalde specifieke regels op te leggen die snel achterhaald zijn. De KSC pleitte ook voor de mogelijkheid om onmiddellijk te kunnen optreden en niet alleen in het kader van sanctieprocedures.

De KSC maakte van de gelegenheid gebruik om te herinneren aan haar adviesbevoegdheid en aan haar bereidheid om samen met de regering na te denken over een beleid dat zorgt voor een optimale bescherming van de spelers.

De KSC vernam daarna via de pers dat het KB reeds was besproken binnen de regering en verstuurd was naar de Europese Commissie, zonder dat de KSC over dit thema werd geraadpleegd.

Tijdens de redactie van dit jaarverslag werd het koninklijk besluit over gokreclame gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 8/03/2023.

– Regelgevend kader online kansspelen

Niettegenstaande de exploitatie van online kansspelen reeds gelegaliseerd is sinds de Wet van 10/01/2011, zijn er nog steeds geen specifieke koninklijke besluiten. De KSC betreurt dit gezien de aanzienlijke groei van online kansspelen.

In juni 2022 heeft de KSC een voorlopig advies uitgebracht met tien concrete richtlijnen waarmee volgens haar rekening moet worden gehouden bij de regulering van online kansspelen, namelijk:

- 1 Verstrenging registratie en identificatie van spelers en koppeling met betrouwbare financiële gegevens.
- 2 Individuele en verplichte speellimieten zodat spelers “op maat” kunnen beschermd worden.
- 3 Zorgplicht op basis van vooropgestelde concrete maatstaven in een systeem van co-regulatie.
- 4 Striktere regels ten aanzien van de vergunninghouders inzake de klachtenregeling.
- 5 Strikte regels voor de uitbetaling van spelerstegoeden.
- 6 Informatie aan spelers inzake veiligheid en hulpverlening.
- 7 Specifieke beperkingen voor jongeren in de leeftijdscategorie 18 tot 25 jaar.
- 8 Nieuwe classificatie van spelen en veralgemeende leeftijdsverhoging naar 21 jaar.
- 9 Investering in monitoring en data-analyse.
- 10 Extra controlebevoegdheden voor de KSC.

Dit preliminair advies werd aan alle betrokken ministers overgemaakt.

– Spelen met beperkte inzet en winst (art. 3, eerste lid, 3°)

Sommige spelen vallen vanwege hun aard en beperkte inzetten en winsten buiten het toepassingsgebied van de Kansspelwet. Het gaat hierbij onder meer over kaart- en gezelschapsspelen, occasionele spelen en lunaparken. Voor deze activiteiten is geen vergunning vereist. De Koning moet de voorwaarden van het soort inrichting bepalen, het soort spel, het bedrag van de inzet, het voordeel dat kan worden toegekend en het gemiddeld uurverlies.

Bij gebrek aan een koninklijk besluit, bevinden deze activiteiten zich al meer dan 20 jaar in een grijze zone en biedt deze situatie weinig rechtszekerheid. Daarom heeft de KSC een advies³⁰ uitgebracht waarin ze de regering oproept actie te ondernemen.

In dit advies raadt de KSC aan om voorwaarden te voorzien voor het uitbaten van onder meer de kaartspelen in private kring, pokertoernooien, kienspelen en lunaparken. Hierbij ligt de focus steeds op de bescherming van spelers. De KSC beveelt bijvoorbeeld leeftijdsbeperkingen en maximale inzet en winsten aan. Het advies bespreekt ook de problematiek van de loot boxen.

Vooral over de categorie van kleinschalige kaart- en gezelschapsspelen, ontvangt de KSC veel vragen. Daarom heeft zij op 22/10/2022 een informatieve nota³¹ gepubliceerd. Hierin legt zij uit welke kaart- en gezelschapsspelen zij beschouwt als niet-prioritair bij haar controles.

– Bijdragen CFI

De KSC formuleerde op 16/11/2022 een advies over een voorliggend ontwerp van koninklijk besluit met betrekking tot de samenstelling, de organisatie, de werking, de controle en de onafhankelijkheid van de cel voor financiële informatieverwerking (CFI).

Niettegenstaande de KSC een groot belang hecht aan de maatregelen inzake de strijd tegen witwassen en zij hieraan haar volledige medewerking wenst te verlenen, stelde zij toch enkele bezwaren vast om de inning van de bijdragen voor het CFI op zich te nemen.

De KSC pleegt hierover verder constructief overleg met het CFI om de meest werkbare oplossing te behalen die aanvaardbaar is voor beide partijen.

– Woohoo Games van de Nationale Loterij

Het kabinet van de minister van Justitie heeft op 22/06/2022 aan de KSC gevraagd om de spelen die de Nationale Loterij op haar website aanbiedt onder de naam **Woohoo-games** te onderzoeken. De KSC heeft deze spelen onderzocht in het licht van de toepasselijke wetgeving, om meer duidelijkheid te scheppen over hun juridisch statuut.

Uit de **nota** van de KSC van 16/11/2022 blijkt dat de *Woohoo-games* van de Nationale Loterij gelijkaardig zijn aan de producten van private operatoren, en mogelijkerwijs onder de definitie van een kansspel vallen. De Nationale Loterij beschouwt deze spelen echter als loterijen, omdat deze spelen werken met vooraf vastgestelde prijsplannen. Dit verschil in interpretatie kan worden toegeschreven aan het ontbreken van een wettelijke definitie van het begrip "loterij".

De KSC is van mening dat rond dit onderwerp een grondig debat zou moeten plaatsvinden met het oog op een gelijke bescherming van de spelers, en op een volledige toepassing van zowel de Kansspelwet, als de wet van de Nationale Loterij. De recente aanpassing³² van deze wet, had een gelegenheid kunnen zijn om dit debat te voeren, maar de KSC is in het geheel niet geraadpleegd.

– Belspelletjes

De KSC bracht, op verzoek van het kabinet van de minister van Justitie, op 30/11/2022 advies uit over de belspelletjes.

In de praktijk waren de belspelletjes reeds enige tijd verboden in Vlaanderen maar werden zij wel nog uitgezonden via de Franstalige

³¹ Informatieve Nota (KSC) 12/10/2022 – Nr. 31.

³² Wet van 5/05/2022 betreffende de wijziging van de Wet van 19/04/2002 tot rationalisering van de werking en het beheer van de Nationale Loterij.

zenders. De enige resterende Franstalige vergunning voor dergelijke spelletjes werd in 2022 stopgezet.

Volgens de KSC was dit een ideale gelegenheid om dergelijke spelletjes af te schaffen. In haar rapporten over de besselletjes aan de regering van 12/11/2020 en 15/10/2021 was de KSC al vragende partij voor een hervorming, onder meer omdat de zeer geringe interesse door het publiek in deze spelletjes in de praktijk niet in verhouding stond met de werklust voor de KSC. De KSC kon onvoldoende garanderen dat er geen minderjarigen aan deelnamen.

– Betaling met cryptovaluta

Verskillende operatoren hebben de KSC gecontacteerd met het verzoek om te bevestigen dat zij betalingen met digitale munten (cryptovaluta) mogen aanvaarden bij het opladen van *online* speelrekeningen.

De KSC heeft de betrokken operatoren gewezen op de risico's van deze betaalmethoden, in het licht van de strijd tegen witwassen en terrorismefinanciering. Gezien hun anoniem, ongecontroleerd en vluchtig karakter, kunnen cryptovaluta gebruikt worden in het (georganiseerd) crimineel milieu. De mogelijkheid om ermee te betalen in de kanspelsector via een legaal platform, vormt een aantrekkelijke context voor misdadigers om illegale vermogensvoordelen wit te wassen. Daarom heeft de KSC herinnerd aan de bijkomende verplichting tot waakzaamheid voor de operatoren als onderworpen entiteit aan de Witwaswet.

– Cashless

Niettegenstaande de KSC reeds lange tijd het gebruik van cashless-systemen toeliet op de bingo's in kansspelinrichtingen klasse III of drankgelegenheden, besliste de KSC in 2019 om op haar besluit terug te komen (met inachtneming van een overgangperiode voor de bestaande toestellen die een paar keer werd verlengd).

Tegen deze beslissing werd beroep aangetekend bij de **Raad van State**. Bij arrest nr. 254.692 van 7/10/2022 vernietigde de Raad van State de beslissing van de KSC omdat ze in strijd is met artikel 59 van de Kansspelwet dat voorziet in het mogelijke gebruik van muntstukken én contant betaalde speelpenningen en -fiches bij de deelname aan de reële kansspelen.

In hetzelfde arrest oordeelde de Raad van State ook dat artikel 1, lid 1, punt 6, en lid 2, punt 3, van het koninklijk besluit van 11/07/2003 buiten beschouwing moest worden gelaten omdat het eveneens in strijd is met artikel 59 van de Kansspelwet.

De KSC publiceerde op 24/10/2022 een uittreksel van dit arrest op haar [website](#). Zij richtte eveneens een schrijven aan de minister van Justitie met het verzoek om het besluit van 11/07/2003 aan te passen aan de rechtspraak van de Raad van State en om van de gelegenheid gebruik te maken om het volledige besluit te moderniseren.

– Divers

De KSC is van mening dat een grondige hervorming van de Kansspelwet noodzakelijk is. Gezien de leeftijd van de wet is deze niet meer aangepast aan de huidige realiteit.

Verder vindt de KSC het ook belangrijk om de koninklijke besluiten die al vele jaren ontbreken aan te passen of te publiceren.

De KSC heeft bij verschillende gelegenheden de aandacht van de minister gevestigd op een aantal punten, waaronder:

- het ontbreken van de indexering van de gemiddelde uurverliezen,
- de ontbrekende rechtsgrond de protocollen van de KSC in het algemeen en voor van de slotmachines in de kansspelinrichtingen klasse II in het bijzonder,
- de bestaande wettelijke lacune met betrekking tot de voorwaarden waaraan een vergunninghouder C moet voldoen bij de verlenging van zijn vergunning,
- het ontbreken van maatregelen om vacante vergunningen open te verklaren en
- de ontoepasbaarheid van het koninklijk besluit van 26/06/2002 betreffende de verouderde en niet-toepasbare klachtenbehandeling.

6.4. JURIDISCHE PROCEDURES

De juridische materie van kansspelen is proceduregevoelig. Regelmatig geeft de bestaande regelgeving aanleiding tot juridische geschillen of worden beslissingen van de KSC aangevochten. Eind 2022 waren er 156 procedures lopende.

Voorwerp procedure	Lopende procedures van voor 2022	Nieuwe procedures in 2022
Beslissing van de KSC inzake een vergunning of modelgoedkeuring	76	9
Sanctiebeslissing van de KSC	11	14
Andere rechtshandelingen (bijvoorbeeld publicatie van nota's op de website)	20	2
Vordering tot schadevergoeding	4	0
Beroep tegen wetten of uitvoeringsbesluiten	1	19
Totaal	112	44

6.5. SAMENWERKINGEN

Naast het formuleren van adviezen en de opvolging van wetgeving en lopende procedures, behandelt de juridische dienst binnen het secretariaat ook juridische zaken van uiteenlopende aard zoals samenwerkingen met stakeholders.

– Vernieuwde omzendbrief van het College van Procureurs-Generaal bij de Hoven van Beroep

Sinds 2021 werkt de KSC met het College van procureurs-generaal en de Politie samen aan een nieuwe omzendbrief over kansspelen. Deze omzendbrief bevat richtlijnen voor de samenwerking tussen de KSC en de parketten, en bepaalt ook enkele prioriteiten bij strafrechtelijke vervolgingen. Ook gedurende 2022 werden diverse vergaderingen georganiseerd. De nieuwe omzendbrief zal de bestaande (COL 14/2013) vervangen en zou in 2023 moeten worden goedgekeurd en in werking treden.

– Dataverzoek KU Leuven

De KSC is sinds de Kansspelwet van 7/05/2019 bevoegd om aan alle betrokkenen informatie op te vragen. Dit kan zij doen voor de uitoefening van haar bevoegdheden, of voor het bevorderen van wetenschappelijk onderzoek naar gokgedrag, gokverslaving en gokpreventie.³³

In 2022 heeft de KSC deze bevoegdheid voor het eerst uitgeoefend. Op 20/05/2022 heeft de KSC bij alle houders van een vergunning klasse F1+ een reeks gegevens opgevraagd in het kader van een onderzoek bij de KU Leuven³⁴ over het gedrag van spelers die deelnemen aan online weddenschappen, getiteld "*Sports betting mediatization*". De aanvraag van de gegevens is gesteund op enerzijds de nood aan meer kennis over kansspelen in België en anderzijds de behoefte aan integere en betrouwbare onderzoeksvoering.

De KSC zal de bevindingen van het onderzoek op haar beurt gebruiken voor het uitoefenen van haar eigen bevoegdheden, zoals het verlenen van advies bij wetgevende initiatieven.

– Politie

De uitvoering van de Kansspelwet is mede gebaseerd op de handhaving van de openbare orde. In dat verband zijn de verbindingsofficieren verantwoordelijk voor de contacten tussen de geïntegreerde politie en de KSC. Om een betere samenwerking met de politie te bevorderen hebben de KSC en de geïntegreerde politie een overeenkomst gesloten, waarin de regels voor de werking en de financiering van die samenwerking zijn hernomen. De overeenkomst is in werking getreden op 22/03/2022, de datum van ondertekening.

³³ Art. 14/1 van de Kansspelwet.

³⁴ De KSC en de KU Leuven hebben een **protocol** afgesloten. Deze overeenkomst bepaalt de maatregelen die de partijen nemen om de vertrouwelijkheid en integriteit van de gegevens te verzekeren. Bovendien heeft de KSC een **verklaring** gepubliceerd om de ontvangers van het dataverzoek te informeren over de wijze waarop de KSC de gevraagde gegevens zal verwerken. Als er een koninklijk besluit komt, zijn deze stappen minder zwaarwichtig.

– Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie (BIPT)

In het kader van haar controleopdrachten bestrijdt de KSC illegale goksites die geen vergunning hebben, onder meer door dergelijke sites op de zwarte lijst te plaatsen. Die lijst wordt rechtstreeks naar de internetproviders gestuurd zodat zij de toegang kunnen blokkeren. Om de strijd tegen illegale goksites op te voeren, hebben de KSC en het Belgisch instituut voor postdiensten en telecommunicatie een samenwerkingsprotocol ondertekend dat de wijze van informatie-uitwisseling tussen beide partijen regelt. Het protocol is in werking getreden op 29/03/2022.

6.6. PARLEMENTAIRE VRAGEN

– Schriftelijke vragen

Nummer	Vraagsteller	Onderwerp	Datum publicatie antwoord
55-2-000970	Steven Mathei	Vergunningen exploitatie van kansspelen en weddenschappen	18/03/2022
55-2-001018	Benoît Piedboeuf	Voorwaarden waaraan de dagbladhandelaars moeten voldoen om een vergunning voor de verkoop van sportweddenschappen te verkrijgen	18/03/2022
55-2-001026	Erik Gilissen	KSC – Vergoedingen	18/03/2022
55-2-001064	Stefaan Van Hecke	Gokverslavingsgevaar voor jongeren door verdoken gokken via spelletjes	05/04/2022
55-2-001106	Nathalie Dewulf	Schijnkrantenwinkels	21/04/2022
55-2-001129	Sophie Themont	Nieuwe regelgeving inzake weddenschappen	11/05/2022
55-2-001164	Nathalie Dewulf	Krantenwinkels – F2-licenties	09/06/2022
55-2-001224	Sophie Themont	Illegale online kansspelen	17/07/2022
55-2-001235	Melissa Depraetere	Controle KSC	27/06/2022
55-2-001267	Melissa Depraetere	KSC – Sancties	11/08/2022
55-2-001313	Vincent Scourneau	Illegale goksites – Bescherming van onlinegokkers	29/09/2022
55-2-001326	Marijke Dillen	Toevoeging foto spelers in kansspelinrichtingen aan toegangsregister	09/09/2022
55-2-001412	Erik Gilissen	Lootboxes in games	07/11/2022
55-2-001465	Melissa Depraetere	WK Voetbal – Gokken	05/12/2022
55-2-001586	Els Van Hoof	Het overleg tussen de hulpverleningssector en de KSC	06/01/2023

– Mondelinge vragen

Nummer	Vraagsteller	Onderwerp	Datum publicatie antwoord
55024786C	Benoît Piedboeuf	De blokkering van de vergunningen door de KSC	03/02/2022
55025752C	Melissa Depraetere	Controle KSC	Vraag vervallen
55029700C	Erik Gilissen	Lootboxes in games	Omgezet naar schriftelijke vraag
55030652C	Melissa Depraetere	Het toezicht op illegale websites	Zonder voorwerp
55032371C	Els Van Hoof	Het overleg tussen de hulpverleningssector en de KSC	Zonder voorwerp

CONTACT

De KSC is gelegen aan Kantersteen 47, 1000 Brussel.

– Contactformulier website – info@gamingcommission.be

De KSC is bereikbaar via het contactformulier op haar [website](#) en het algemene e-mailadres: info@gamingcommission.be. In 2022 ontving de KSC via deze weg in totaal 15.178 tickets. Via het e-mailadres exclusion@gamingcommission.be dat in het leven werd geroepen voor vragen rond uitsluitingen, werden in 2022 in totaal 6.175 tickets ontvangen. Elk van deze tickets wordt manueel geopend en afhankelijk van de inhoud wordt onmiddellijk een antwoord verzonden of wordt het ticket doorgestuurd naar de verantwoordelijke collega.

– Telefoon – 02 504 00 40

De KSC is tijdens werkdagen telefonisch bereikbaar van 09.00 u – 12.00 u.

– Sociale media

De KSC is te vinden op verschillende sociale media-platformen:

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[LinkedIn](#)

WWW.GAMINGCOMMISSION.BE

